

کوچنی شاهزاده
(کپسه)

ژباړن: محمد طاهر کانی

۱۳۸۱ ل. ل. کال

Ketabton.com

کوچنی شاهزاده

د لیکوال له انځورونو سره

لیکوال: انتوان دي سینت اېکزوپیري

ژباړن: محمد طاهر کانی

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: کوچنی شاهزاده

لیکوال: انتوان دي سینت اېکزوپیري

ژباړن: محمد طاهر کانی

کمپیوټر چارې: افغان دوست

چاپ شمېر: ۵۰۰ ټوکه

چاپ کال: ۱۳۸۱ ل/ ۲۰۰۲ ز کال

چاپځای: مسکو-روسیه

چاپوړ: لومړی

خپروونکی: ژباړن

مننه او یادونه: په روسیه کې د روښانفکري ملي دموکراتیک نهضت د انسجام له کومېتې څخه د زړه له کومي مننه کوم چې د دې کتاب د چاپ مالي لگښت یې کړی دی.

ډالۍ

د هېواد هغو ټولو گالليو ماشومانو ته چې د جگړې لامله يې د ټولو بې
برخيو توپان ته غېږه ورکړې ده.

د ژباړن يادښت

درنو لوستونکيو.

کوچنی شاهزاده د پرانسي ليکوال، شاعر او پيلوټ «انتوان دي سينت اېکزيوپيري» تر ټولو ډېر نامتو نښير دی. دا له آره يو استعاري او کنایه يي ناول دی، چې لومړی ځل د ۱۹۴۳زېږدي کال د اپرېل پر ۲ په نيويارک کې چاپ شوی وو. په نښير کې راغلي انځورونه پخپله ليکوال کښلي چې د دې کتاب په څېر يې اوڅارتيا په برخه شوې ده. ارزښتناکه خبره دا چې دا يوازې تش انځورونه نه دي، بلکې په ټوله کې د نښير اورگانیکي برخه جوړوي. په نښير کې پخپله ليکوال او د نښير اتلان (کرکټرونه) د دغو انځورونو يادونه کوي او پر هغوی ان بحث کوي.

ليکوال «اېکزيوپيري» دا ناول هغه مهال وليکه چې دی د امريکا متحدو ايالتونو په نيويارک کې اوسېده، له همدې لامله لومړی ځل په انگرېزي ژبه په امريکا کې چاپ شو. يوازې تر دويمې نړيوالې جگړې وروسته پر ۱۹۴۲ز کال په پرانسه کې چاپ شو.

د ناول موضوع داسې ده چې يو پيلوټ د الوتکې د خرابۍ لامله دې ته اړوزي چې د اېريکا (افريقا) د لويې صحرا په دښته کې الوتکه کېږي، هلته له يو غيرعادي او عجيب انسان، کوچني هلک، کوچني شاهزاده سره مخامخېږي، چې له بل ۲۱۲-B شمېرې گرزنده ستورگي (اسټيرويد) څخه راغلی وي. کوچنی شاهزاده په ځمکه کې د هغو پېښو او ماجراوو په اړه

کیسه کوي چې دی ورسره مخ شوی، د هغه هېښنده گلاب په اړه، چې ده په خپل گرزنده ستورگي کې پرې اېښی، په ستورگي کې د خپل ژوند په اړه، چې درې اورشنیدي غرونه او گلاب پکې دي، په اړه بیان کوي. دی خپل وخت په خپل ستورگي کې د نظم په راوستلو، د «اډانسونیا ډیجیتاټا» ونود کوچنیو تبغونو او نیالگیو، چې تل ډېرې ربښې خغلوي او ټول گرزنده ستوری نیسي، په خشاوه کولو تېروي. د کوچني شاهزاده د لمرلوېدل (غروب) سیل کول ډېر خوښیږي او په خپل گرزنده ستوري کې دی کولای شي په ورځ کې یې څو ځلي وويني. کوچنی شاهزاده یوه ورځ الوزي او غواړي چې د پښۍ (کایناتو) نور ځایونه وگوري، ویي پېژني او ویي خبري. دی څو نورو گرزنده ستورگیو ته د ورتگ پر مهال له گڼ شمېر هېښنده لویانو سره مخامخېږي، لکه له پاچا سره، چې داسې ورته ښکاري، چې د ټولو ستوریو اداره په خپل لاس کې لري، له عزت غوښتونکي او شهرت غوښتونکي سره، چې غواړي شاوخوا ټول چاپیریال او خلک پر ده خوشاله شي او ده ته خوشالي څرگنده کړي، له نېشه یي سره، چې د دې لپاره څښل کوي چې خپل شرم او خجالت هېر کړي، له معامله گر سره، چې تل ستوري شمېري او فکر کوي چې دی د ډېری ستورو خاوند دی او غواړي نور ستوري هم رانیسي، له څراغ بلوونکي سره چې خپلې خبرې او ژمنې ته ژمن دی، هره دقیقه څراغ بلوي او بېرته یې مړ کوي، له جغرافیه پوه سره، چې د سیلانیانو او گرزندویانو کیسې په کتاب کې لیکي، خو پخپله هېڅ مهال هېڅ لوري ته مساپرت نه کوي. د جغرافیه پوه په سلا کوچنی شاهزاده ځمکې ته ځي او

هلته سربېره پر هغه پیلوټ، چې الوتکه یې خرابه شوې، له نورو کرکټرونو سره مخامخېږي، له هغوی سره خبرې کوي او نور ډېر مهم خیزونه پېژني.

په ننښیر کې د کوچني شاهزاده خېره تر ډېره بریده او توپیوگرافیکي ده، مانا دا چې الهام یې لیکوال له خپل کوچنیتوبه اخیستی او داسې ښودل شوی چې دا کوچنیتوب د عمر په شمېر د لوی لیکوال او پیلوټ له شخصیت څخه جلا شوی دی. لیکوال د کوچني شاهزاده کرکټر په خپل ځان کې په مړه کېدونکي کوچني «تونيو» پسې له خپل ځانه اخیستی، هغه «تونيو» چې د نېستمن شوې نجیب زاده کورنۍ له کرېږ څخه دی او په کورنۍ کې یې لومړی د زېږېدونو سرو وېښتانو په خاطر «د لمر پاچا» په نامه یاد کړی وو، خو په کالج کې یې د په خوب کې غرزېدونکي (ویده غرزېدونکي) نوم ورکړی، ځکه دا عادت یې درلود چې په ډېر ځنډ سره به یې په هسک کې ستورو ته کتل. پخپله د «کوچني شاهزاده» ژبنی ترکیب د لیکوال په «د انسانانو ځمکه» ننښیر کې هم لیدل کېږي.

د خرڅښه، هیجان راوستونکي او ژړوونکي گلاب نمونه هم ښه څرگنده ده. دا یې له شکه د لیکوال «اېکزیوپیري» مېرمن «کونسولو» وه چې له لاتیني امریکا څخه وه او ملگرو یې «د سلوادور کوچنی اورشیندی غر» نوم پرې اېښی وو.

په ننښیر کې گیدر د دوستۍ او ژمن ملگري د سپمبول په ډول ښودل شوی؛ گلاب د مینې د سپمبول په ډول گیدر کوچني شاهزاده ته ژمنه (وفاداري) ورزده کوي او دا ورزده کوي چې انسان د خپلو ټولو هغه چا په وړاندې

پازوال دی چې ده ته گران دي، ده ته نږدې دي او د پازوالۍ (مسوولیتۍ) احساس د نه هېرولو لوست ورکوي.

یوه بله خبره چې د یادولو وړ ده، هغه دا چې لیکوال د گیدر غوږونه ډېر اوږده کښلي، دا له دې کبله چې ده د گیدرو د هغه ډول انځورنه کړې چې د افریقا (افریقا) د شمالي سیمې د صحرا په لویه دښته کې اوسي، غوږونه یې ډېر اوږده او د (Fennec fox) په نامه یادېږي. اېکزیوپیري چې کله په مراکش کې پوځي دنده سرته رسولې نو همدا ډول یوه گیدره یې روږدې کړې وه. په نښیر کې دا ژوی د گیدر یانې نرینه جنس په ډول، خو څو ځایه بیا د گیدرې په ډول راغلی چې زه یې هم په لامل نه یم پوه شوی، چې دا کومه تېروتنه ده او که په لوی لاس دا کار شوی.

په نړۍ کې د کوچني شاهزاده د نښیر د چاپ په اړه باید وویل شي چې تر ۲۰۱۱ ز کاله دا نښیر د نړۍ پر ۱۸۰ ژبو ژباړل شوی. په چین کې تر ۳۰ ځلي ډېر او په کوریا کې هم تر ۲۰ ځلي زیات چاپ شوی دی. پر ۲۰۱۱ ز کال په نړۍ کې د کوچني شاهزاده ټولیز چاپ شمېر تر ۸۰ میلیونو ټوکو واوښت.

د دې نښیر دا پښتو ژباړه پر ۱۳۸۱ ل (۲۰۰۲ ز) کال ترسره شوې او پر هماغه کال د روسیې په پلازمېنه مسکو کې چاپ شوی دی. لکه څنګه چې ما هغه مهال کمپیوټري اسانتیاوې نه درلودې، نو کمپوز یې د افغان دوست په نامه یو روسي استاد ترسره کړی وو او له ما سره یې کومه کاپي هم پاتې نه وه؛ له دې کبله یې دا برېښنايي بڼه ما له سره له هماغه چاپي خپل څخه کمپوز کړه او ځینې بنویدنې چې هغه مهال په چاپ کې تېرې شوې وې، هغه مې هم د

شونتيا تر بریده و رسمې کړې. هغه مهال پرې ما کومه سريزه هم نه وه کښلې.
په دې سريزه کې له روسي او انگليسي برېښنايي پوهنځونونو څخه کار
اخيستل شوی دی. دا دی کوچنی شاهزاده د ټولو مينه والو لوست ته وړاندې
کيږي. خدای دي وکړي چې د ټولو لپاره په زړه پورې وي.

محمد طاهر کانی

روسيه-وولگينسکي

د ۱۳۹۴ لمريز کال د مرغومي ۱۵

د ۲۰۱۲ زېږدي کال د جنوري ۵

لومړۍ برخه

کله چې زه شپږکلن وم، د «رنستینو کیسو» په نامه کتاب کې، چې د هغو ځنگلونو په اړه پکې کیسې راغلې وې چې چالاکي نه وو وروړې، ما یوه ورځ هېښنده انځور ولید. په انځور کې یو ډېر لوی مار (بوا) وو چې یو داړونکی ژوی یې تېراوه، یانې چې خوږ یې هغه انځور دادی:

په دغه کتاب کې داسې راغلي وو: «مار خپل ښکار نه ژويي، همداسې بشپړ یې تېروي. تر دې وروسته مار نه شي کولای چې ځان وښوروي او شپږ میاشتي پرله پسې ویده وي، ترڅو چې خواړه هضم کړي.»

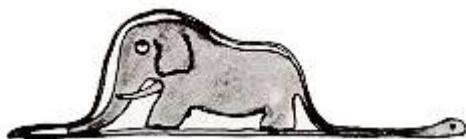
ما د ځنگله د ژوند د ټولو پېښو په اړه ډېر فکر کاوه او ما هم په رنگه وچکښ (پېنسل) خپل لومړنی انځور وکښ. دا زما لومړۍ شمېره انځور وو. هغه انځور دادی:

ما خپل انځور لويانو ته وښود او له هغوی نه مې وپوښتل چې زما انځور د
دوی لپاره ډاروونکی نه دی؟

هغوی زما د پوښتنې په ځواب کې وويل چې ايا د شاپو خولۍ هم ډاروونکې
وي؟ هغوی زما له خبرې سره مخالفت وښود.

دا خو له آره خولۍ نه وه. دا د بوا مار وو چې پيل يې تېر کړی وو او په خپته
کې يې پروت وو. بيا نو ما دغه لوی مار دننه خوا نه رسم کړ، د دې لپاره چې
لويان پرې پوه شي. د هغوی لپاره اړينه ده چې هر څه ورته تشرېح شي. نو دا
زما دويمه شمېره انځور دی:

ماته لويانو دا سلا راکړه چې ماران رسم نه کړم، نه له دننه خوا نه او نه هم له د
باندې خوا نه، جغرافيه، پېښليک، حساب او ليکدود (املا) بايد ډېر زده
کړم. نو داسې پېښه شوه چې ما په شپږ کلنۍ کې د انځورگرۍ له ځلاند او ښه
نامه څخه لاس واخيست. لکه څنگه چې زه په لومړۍ او دويمه شمېره
انځورونو کې پاتې راغلم، نو مې پر خپل ځان باور له لاسه ورکړ. لويان هېڅ

مهال پخپله په هېڅ نه پوهېږي، خو د کوچنيانو لپاره دا کار ډېر ستړی کونکی دی چې تل هغوی ته هر څه تشرېح کړي او هغوی پوه کړي.

په دې ډول زه دې ته اړوم چې بله څانګه غوره کړم، د پیلوټۍ زده کړه مې وکړه او پیلوټ شوم. ما نږدې د نړۍ ټولو سیمو ته الوتنې وکړې. که رښتیا ووايم نو جغرافیه مې ډېره په کار شوه. ما له لومړي لیده کولای شواي چې چین ته له اریزونه توپیر ورکړم. که چیرې سړی د شپې له خوا لار غلطه کړي، نو جغرافیه د سړي ډېره پکارېږي.

ما په خپل ټول عمر کې ډېر بېلابېل جدي خلک ولیدل او ورسره مخامخ شوم. ما ډېر وخت د لویانو په منځ کې ژوند کاوه. خو زه اعتراف کوم چې د هغوی په اړه ما کوم ښه فکر نه دی کړی.

کله چې ما لوی سړی لیده چې ماته به تر نورو پوه، هوښیار او ځیرک ښکاره شو، ما به هغه ته لومړۍ شمېره انځور ښکاره کاوه، ما خپل انځور ساتلی وو او تل به راسره وو. ما غوښتل پر دې پوه شم چې دا سړی په رښتیا هم په څه شي پوهېږي او که نه. خو ټولو همدا ځواب راکاوه: «دا د شاپو خولۍ ده». نور نو ما له هغوی سره نه د بوا مارانو، نه د ګڼو ځنګلونو، او نه هم د ستورو په اړه خبرې کولې. ما هم د هغوی له خبرو او روحيې سره برابر سلوک کاوه. ما له هغوی سره د بریج او گولف لوبو، د سیاست او نېکټایانو په اړه خبرې کولې او لویان ډېر خوشاله ول چې د سلیم عقل او فکر له داسې خاوند سره یې پېژندلي دي.

دويمه برخه

ما په دې ډول سره په يوازيتوب کې ژوند کاوه او داسې څوک نه وو چې د زړه خواله ورسره وکړم. شپې کاله دمخه يوه ورځ زه دې ته اړ وټم چې د لويې صحرا په دښته کې الوتکه کېنوم، ځکه چې زما د الوتکې په ماشين کې کوم شى مات شوى وو. له ما سره نه ماشين کار وو او نه هم سورلي، له دې سره سره چې دا کار ډېر ستونزمن هم دی، خو ما وپتېيله چې په خپله ځان وازموم او د الوتکې ماشين پخپله جوړ کړم. ما خو يا بايد ماشين ترميم کړى وای او يا خو بايد له تندي مې شوى وای. له ما سره دومره اوبه وې چې ايله په ايله د يوې اوونۍ لپاره بس وې.

د لومړۍ شپې پر ما بنام زه د دښتې پر شگه ويده شوم. دا دښته دومره لويه وه چې په زر ميله شاوخوا سيمه کې هېڅ کوم کور نه وو. هغه سړى چې د سمندر په منځ کې يې بېرې ټکر شوې او ماته شوې وای هغه به داسې يوازې نه وای، لکه څومره چې زه په دې دښته کې يوازې وم. زما دا حيرانتيا مجسم کړې او فکر ورته وکړې چې گهيځ په سپېده چاود کې زه د کوم چا نري غږ راوينس کړم. هغه وويل:

- مهرباني وکړئ... ماته وړى رسم کړئ!

- آ؟..

- ماته خويو وړى رسم کړئ...

زه ژر له ځايه راپاخېدم، لکه زما له پاسه چې تالنده شوې وي. سترگې مې وموښلې. شاوخوا مې وکتل. گورم چې يو کوچنی ولاړ دی او په جدي ډول سره په ځير ځير راته گوري. دا دی، دا دهغه تر ټولو ښه انځور دی، چې وروسته ما وکولای شوای ويي کارېم. خو زما په دې انځور کې دی دومره ښه او ښايسته نه دی راغلی. په اصل کې دی تردې ډېر ښه او ښکلی وو. دا زما

ګونا نه ده، کله چې زه شپږ کلن وم، نو لویانو به تل داسې پوهولم چې له مانه انځورگر نه جوړېږي، نو ما هېڅ رسم کښل زده نه کړل، یوازې دومره مې زده کړل چې د لویو مارانو دننه او باندینۍ خواوې مې رسمولې.

ما په ځير ځير سره د دغې غير عادي ښکارندې او پېښې تماشا کوله. دا مو هېر نه شي چې زه د خلکو له کورونو څخه زر ميله لري وم. خو له دې سره سره داسې نه برېښېده چې دغه کوچني هلک دې لار غلطه کړې وي، يا دې سخت ډېر ستړی شوی او ډار شوی وي، او يا دې له لورې او تندې نه بېخي د مړينې په حالت کې وي. د هغه له څېرې هېڅ داسې نه مالومېدل چې دغه ماشوم دې په داسې يوه لويه دښته کې ورک شوی وي، چې هلته هيڅوک نه اوسي. لنډه دا چې ما د خبرو کولو وس پيدا کړ او له هغه نه کې پوښتنه وکړه:

- ته دلته څه کوي؟

خو هغه له مانه يو ځل بيا په ټيټ غږ او په ډېر جدي ډول هيله وکړه:

- مهرباني وکړه... يو وری خوراته رسم کړه...

دا ټول څه داسې اسرار امېزه وو چې ما ونه شو کولای د هغه هيله او غوښتنه ونه منم. که څه هم په دغه ځای کې، په دغه دښته کې، چې د ژوند او مړينې ترمنځ پوله د يوه وېښته په شان نرۍ وه، دا کار بې مانا وو، خو ما بيا هم له جېبه يوه پاڼه کاغذ او خودرنگ قلم راوايستل. دلته راپه ياد شو چې ما خو له رسامۍ نه جغرافيه، پېښليک، حساب او ليکدود ډېر زده کړي دي، کوچني هلک ته مې وويل (لږ مې په تريو وچولي ورته وويل) چې زه رسامي نه شم کولای. هغه په ځواب کې وويل:

- بيا هم، وری راته رسم کړه.

لکه څنگه چې ما په ژوند کې هېڅ مهال پسونه نه ول رسم کړي، نو ما د هغه لپاره له خپلو هغو دوو انځورونو څخه یو انځور وکېښ، چې ما له پخوا نه رسمولای شوی، یانې د بوا مار باندینی خوا مې رسم کړه.

زه ډېر حیران شوم، کله چې کوچني هلک په لوړ غږ سره داسې وویل:

- نه، نه! زه پیل د لوی مار په دننه کې رسم نه غواړم! لوی مار ډېر

خطرناک دی او پیل زښت ډېر لوی دی. زما په کور کې ټول شيان ډېر کوچني دي. زما کوچنی وری په کار دی. کوچنی وری راته رسم کړه. ما هم ورته رسم کړ.

هغه په ځیر سره زما رسم ته وکتل او ویي ويل:

- نه، دا وری بېخي کمزوری دی. بل راته رسم کړه.

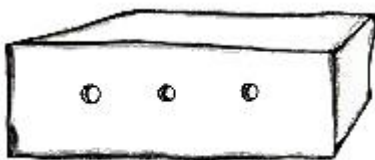
ما هم بل ورته رسم کړ.

زما نوی ملگری په نرمۍ او مهربانۍ سره موسکۍ شو او ویی ویل:
ته خو بیې پخپله وینی چې دا وری نه دی. دا لوی مږدی. هغه ښکرونه لري...
ما بیا ورته لږ بل ډول رسم کړ.

خو د ده دا انځور هم خوښ نه شو او ویی ویل:
- دا ډېر زوړ دی. زما داسې وری په کار دی چې اوږد ژوند وکړي.
دلته نو ما حوصله له لاسه ورکړه، ځکه چې ماته اړینه وه چې د الوتکې
ماشین ژر ترمیم کړم، زر زرمې داسې یو صندوق رسم کړ:

او کوچني هلک ته مې وويل:

- دا دی، دغه صندوق دی. په هغه کې ستا وری ناست دی.

زما قاضي او جدي ملگری داسې سره وغورځېد چې زه یې ډېر هېښ کړم، او
ويي ويل:

- دغسې، همدا زما په کار دی! ته څه فکر کوي چې دی به ډېر واښه
خوري؟

- ولې، څنگه؟

- زه په خپل کور کې ډېر لږ څه لرم....

- دده لپاره بس دي. زه تاته بېخي کوچنی وری درکوم.

هغه پر انځور باندې سرتیت کړ، انځور ته یې کتل او ويي ويل:

- دومره کوچنی خو هم نه دی... وگوره! زما وری ویده شو.

په دې ډول ما له کوچني شاهزاده سره وپېژندل.

درېمه برخه

زه وروسته پوه شوم چې دی له کومې خوا نه راپیدا شوی دی. کوچني شاهزاده له مانه زبښتې ډېرې پوښتنې کولې، خو کله چې ما له هغه نه د کوم شي په اړه پوښتنه کوله نو ده به ځان داسې وښود چې زما خبرې نه اوري. خو وروسته د ده له خبرو ماته هر څه څرگند شول. کله چې هغه لومړی ځل زما الوتکه وليده (الوتکه زه نه رسموم، ځکه چې نه یې شم رسمولای)، نو له ما یې وپوښتل:

- دا څه شی دی؟

ما په ځواب کې ورته وويل:

- دا الوتکه ده. دا زما الوتکه ده. هغه الوزي.

ما په وياړ سره ورته تشرېح کړه چې زه کولای شم په هغه کې الوتنه وکړم.
کوچني هلک په لوړ غږ وويل:

دا څنگه! ته له هسکه رالوېدلی يې؟

ما په خاکساري سره په ځواب کې ورته وويل:

- هو.

ده په خوشالي سره وويل:

- جالبه ده!..

کوچنی شاهزاده په لوړ غږ په خدا شو، داسې يې وخنډل چې ماته افسوس
راغی: زه غواړم چې زما کارونه خلک جدي وگڼي. وروسته يې زياته کړه:

- يانې چې ته هم د هسک له لوري راپيدا شوی يې. له کوم ستوري نه

يې؟

ما له ځان سره فکر وکړ: «دا دی، په دې دښته کې د ده د راپيدا کېدو په معما
اوس پوه شوم!» نو بيا مې هغه ته سم برالا ځواب ورکړ:

- مالومېږي چې ته له بل ستوري نه دلته راغلی يې؟

خو هغه ځواب را نه کړ. په ارامۍ يې سرونو راوه او زما الوتکه يې کتله:

- په دې کې خو ته نه شې کولای چې له لرې ځای نه پکې الوتنه وکړې...

د کوم څيز په اړه تر ډېره ځنډه په چورت کې شو. وروسته يې له جيبه وری راوايست او د دغې قيمتي خزانې په تماشه کې ډوب شو.

تاسې يې تصور کړئ چې د «نورو گرزنده ستورو» د هېښنده نيمې پېژندنې په اړه زما تلوسه نوره هم ډېره شوه. ما هڅه وکړه چې په نور څه باندې ځان پوه کړم:

کوچنیه، ته له کومه ځایه رالوتی یې؟ ستا کور چېرته دی؟ ته چېرته غواړې
چې دا وری یوسی؟

دی په چورت کې وو او هېڅ یې ونه ویل، خو وروسته یې بیا وویل:

- ډېر ښه شو چې ماته دې صندوق راکړ: وری به د شپې له خوا پکې
ویده کیږي.

- نو خود، زه به پرې درکړم د ورځې له خوا به وری په دغه پرې تړې.

کوچني شاهزاده تندۍ تریو کړ او پروس شو:

- تړل؟ د څه لپاره؟

- نو خو که چیرې ونه تړل شي، کومې خواته ځي او ورک کیږي.

- دلته زما ملگری بیا له خوشالۍ سره په خدا شو:

- نو چیرې به ولاړ شي؟

ولې شاوخوا لارې کمې دي؟ ځي به، ځي به، هغه لور ته به ولاړ شي، ترڅو
چې لیدل کیږي او څومره چې یې سترگې لاره ویني.

تر دې وروسته کوچني شاهزاده په جدي ډول وویل:

- پروا نه کوي، هلته ځای ډېر لږ دی.

بیا یې له خپګان سره زیاته کړه:

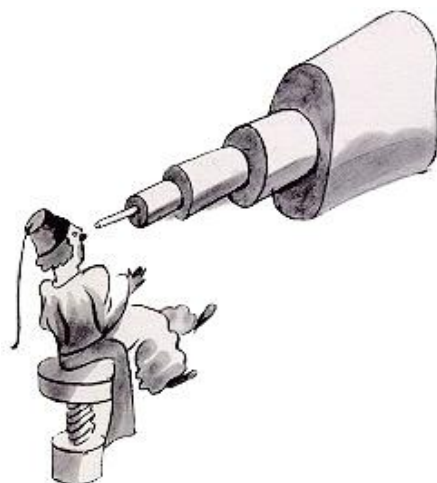
- که چیرې ولاړ شي، ولاړ شي، همداسې مخامخ پسې ولاړ شي،

نولري نه شي تلای...

خلورمه برخه

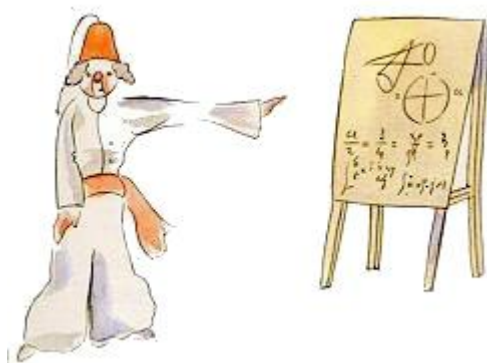
په دې ډول ما یو بل مهم کشف وکړ: هغه دا چې د ده پلرنی گرزنده ستوری (سیاره) د یوه کور په اندازه لوی دی!

لنډه دا چې دې زه دومره هېښ نه کړم. زه په دې پوهېدم چې پرته له داسې لویو گرزنده ستوریو لکه ځمکه، مریخ، زهره او مشتري، په سلگونو نور داسې گرزنده ستوري شته چې نومونه نه لري او د دوی له شمېر څخه دومره کوچني ستوري (ستورگي) هم شته چې په تلسکوپ کې هم په سختۍ سره لیدل کیږي. کله چې ستورپوه داسې کوم ستوری کشف کړي، نو دی هغه ته کوم نوم نه ورکوي، عادي یوه شمېره ورکوي. د ساري په توګه ۳۲۵۱ شمېره گرزنده ستورګی (استیرویډ).

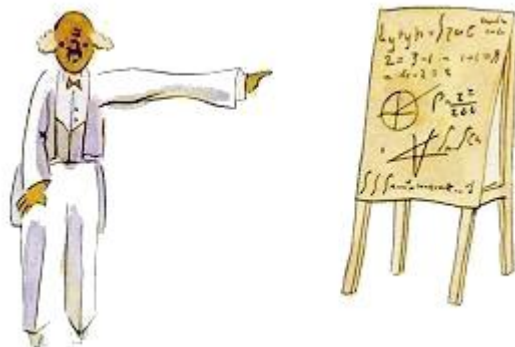
زه په کره ډول دا اټکل کولای شم چې کوچنی شاهزاده له هغه گرزنده ستورگي څخه رالوتلی چې د «B-۲۱۲» ستورگي په نامه یادېږي. دا گرزنده ستورگي یوازې یو ځل یوه تورکي ستورپوه پر ۱۹۰۹ زېږدي کال په تلسکوپ کې لیدلی وو.

هغه مهال تورکي ستورپوه د خپل دې په زړه پورې او ډېر ښه کشف په اړه خپل رپوټ د ستورپوهنې نړیوال کانګرس ته وړاندې کړ. خو هیڅا د ده پر خبرو باور ونه کړ، ځکه چې ده تورکي کالي اغوستي ول. لویان خو داسې خلک دي!

له ښه مرغه د B-۲۱۲ گرزنده ستورگي د ښه نامه او شهرت په خاطر د تورکيې واکمن خپلو وگړیو ته سپارښتنه وکړه چې اروپايي کالي واغوندي.

پر ۱۹۲۰ زېږدي کال هغه ستورپوه یو ځل بیا د خپل کشف په اړه رپوټ ورکړ. دا ځل هغه په نوي موډ برابر کالي اغوستي ول او ټولو خلکو له هغه سره هوکړه وکړه.

ما د ۲۱۲-B گرزنده ستورگي په اړه دومره مفصل تشرېحات او د هغه د شمېرې يادول يوازې د لويانو په خاطر وکړل. لويان ارقام ډېر خوښوي. کله چې هغوی ته کيسه کوي چې ستا نوی ملگری پيدا شوی، نو هغوی د مهم خيز په اړه هيڅ پوښتنه نه کوي. هغوی هېڅ مهال دا خبره نه کوي چې: «د هغه غږ څه ډول دی؟ کومې لوبې يې خوښيږي؟ پتنگان نيسي که نه؟» هغوی دا پوښتنې کوي چې: «هغه څو کلن دی؟ څو وروڼه لري؟ د هغه تول (وزن) څومره دی؟ پلار يې څومره پيسې گټي؟» تر دې وروسته دا فکر کوي چې سپی خو يې وپېژاند. کله چې لويانو ته وايي چې: «ما له گلابي خښتو نه جوړ شوی ښکلی کور وليد چې په کړکيو کې يې د جريبن گلونه ول او د بام پر سر يې کوترې ناستې وې»، هغوی هېڅ نه شي کولای چې دا کور تصور کړي. هغوی ته بايد داسې وويل شي چې: «ما يو کور وليد چې بيه يې سل زره فرانکه وه»، هغه مهال نو بيا دوی په لوړ غږ سره وايي چې: «څومره ښکلی!».

په همدې ډول که هغوی ته ووايي چې: «دا ثبوت شوې چې کوچني شاهزاده په واقعيت کې شتون درلود. هغه ډېر ښه او گلالي هلک وو، هغه به خندل او

غوبنتل يې چې يو وری ولري. هغه څوک چې وری غواړي هغه بې له شکه چې شتون لري» که چیرې هغوی ته داسې ووايې، نو خپلې اوږې پورته وغورځوي او تاته داسې وگوري لکه یو ناڅیرک تي خوري ماشوم ته. خو که چیرې هغوی ته ووايې چې: «هغه (کوچنی شاهزاده) له هغه گرزنده ستوري څخه راالوتلی او راغلی چې ۲۱۲-B گرزنده ستورگی نومېږي»، نو دا هغوی باوري کوي او په ډېرو پوښتنو باندې مو نه ځوروي. لویان خو دغسې خلک دي. له هغوی نه خپه کېدل کوم ارزښت نه لري. ماشومان باید د لویانو په وړاندې ډېر زړه سواند او مهربان وي. خو موږ هغه څوک یو چې په دې پوهېږي چې ژوند څه شی دی. موږ په شمېرو او ارقامو پورې خاندو. ما به د زړه له تله پر دې ناول پیل کړی وای، لکه یو په زړه پورې او جادوگر نکل. زه غواړم داسې بې پیل کړم:

«وونه وو، یو کوچنی شاهزاده وو. هغه په داسې یو گرزنده ستوري کې ژوند کاوه چې پخپله ترده لږ لوی وو، او ده ډېره هیله لرله چې ملگری ولري...» هغه څوک چې پوهېږي ژوند څه شی دی، هغوی به سملاسي دا وويني چې دا رښتیا ته ډېر ورته او نږدې دی.

ځکه، زه نه غواړم چې زما کتاب یوازې څوک د ساتېږي په خاطر ولولي. کله چې زه خپل کوچنی ملگری راپه یاد کړم، زړه مې سخت درد وکړي، او د هغه په اړه خبرې کول زما لپاره ډېر ستونزمن کار وي. دا دی شپږ کاله وشو چې زما ملگري او د هغه وري زه پرې اېښی یم، او زه هڅه کوم د دې لپاره د هغه په اړه کیسه وکړم چې هغه هېر نه کړم. د ملگرو هېرول ډېره یوه غمجنه خبره

ده. هر څوک خو ملگری نه لري. زه ډېر ډارېږم چې داسې نه شم لکه لویان،
ځکه چې د هغوی لپاره له ارقامو پرته بل هېڅ شی په زړه پورې نه دی او په
همدې خاطر ما یو صندوق رنګونه او رنګه وچکېښونه (پېنسلونه) رانیول.
زما په عمر د رسامۍ کار بیا پیلول داسې اسانه کار نه دی، ځکه چې ما په
خپل ټول ژوند کې د لوی مار دننه او باندینۍ خواوې رسم کړې، او هغه هم
هغه مهال چې شپږ کلن وم! ښکاره خبره ده، زه هڅه کوم چې زما رسم اصلي
مار ته ډېر ورته وي. خو زه دومره ډاډه نه یم چې زه به دا کار ښه وکړای شم. یو
لوی انځور (پورترېټ) ښه راشي، خو بل لوی انځور بیا له اصلي سړي سره
هېڅ ورته والی نه لري. د هغوی ونه (قد) هم سمه نه شم رسمولای: په یوه
انځور کې شاهزاده ډېر لوی او جگ وي، خو په بل کې بیا ډېر کوچنی وي.
زما اوس ښه په یاد نه دي چې د هغه کالیو کوم رنګ درلود؟ زه به یې
وازمویم او د اټکل له مخې به یې یو ډول او بل ډول رسم کړم، تېروتنې مې
وښیئ. اخر خو زه هم کېدای شي چې په ځینو مهمو تفصیلاتو کې تېروتنې
وکړم. تاسې سزاه راکوئ. زما ملګري ماته هېڅ مهال هېڅ شی نه راښوول او
نه یې راته تشرېح کول. ښایي هغه به داسې فکر کاوه چې زه همدغسې یم لکه
دی. خو په خواشینۍ سره چې زه نه شم کولای چې په بند او تړل شوي صندوق
کې وری له باندې خوا نه ووینم. ښایي چې زه به لږ لږ لویانو ته ورته یم. داسې
ښکاري چې زه زېږېږم.

پنځمه برخه

زه هره ورځ د هغه د گرزنده ستوري په اړه له کوم نوي شي څخه خبرېدم، په دې اړه چې هغه څنگه خپل گرزنده ستوری پرې بنود او څنگه يې سفرونه کول. هغه به په دې اړه لږ لږ کيسه کوله پر درېيمه ورځ زه د «باوباب» (اډانسونيا ډيجيټا) د ونو له غميزې خبر شوم.

دا هم د وري له لاسه وشوه. داسې وېرېښېده چې کوچني شاهزاده ته سخت خپه کوونکی شک ورولوېد او ويې پوښتل:

- دا رښتيا ده چې وري بوتي خوري؟

- هو، رښتيا ده.

- څومره ښه!

زه پوه نه شوم چې دا خبره ولې دومره مهمه ده چې وري بوتي خوري. خو کوچني شاهزاده زياته کړه:

- يانې دا چې دوی باوبابي هم خوري؟

ما ورته وويل چې نه، باوبابي بوتي نه دي، هغوی لويې ونې دي او ډېرې لوړې دي، که چيري يوه گل پيلان هم ورته راولې نو د باوبابي يوه ونه هم بشپړه نه شي خوړلای.

کوچني شاهزاده چې د پيلانو خبره واورېده نو په خندا شو:

- دې ته به اړوتې وای چې پیلان یو د بل پر سر ودرول شي...

وروسته یې په هوبنیارۍ سره وویل:

- د «اډانسونیا ډیجیتاټا» ونې لومړۍ ډبرې کوچنۍ وي.
- دا خبره سمه ده، نو ستا وری کوچنۍ «اډانسونیا ډیجیتاټا» څه

کوي چې خوري یې؟

ده په لوړ غږ وویل:

- څنگه یې څه کوي! داسې ښکارېده لکه د ډبرو عادي شیانو په اړه

چې خبرې کېږي. زه دې ته اړوتم چې ژور فکر پر وکړم او پر دې ځان پوه کړم چې موضوع د څه شي په اړه ده. ترڅو چې پرې پوهېدم سرمې ښه دروند شو.

د کوچني شاهزاده په گرزنده ستوري کې لکه په بل هر ستوري کې گټور او زيان رسوونکي واوبښه شنه کيږي. دا په دې مانا چې هلته د ښو او گټورو واښو ښه توخمنه او د خوشي واښو بد توخمنه شته دي. خو دغه دانې يا توخمنه نه ليدل کيږي. ځکه هغوی تر ځمکې لاندې لکه ويده چې وي، هماغلته پراته وي. خو کله چې کومه دانه راويښه شي بيا نو هغه تبغ وهي، ورو ورو دا تبغ خلاصيږي او د لمر لور ته لويږي، لومړی ډېر په زړه پورې او بې زيانه وي. که چيري دا د سرې مولۍ او يا گلابو بوټی وي، نو پرېږده چې لوی شي. خو که چيري کوم خوشی واښه وي نو چې څنگه دې وپېژاند بايد سملاسي له ريښو نه له بېخه وايستل شي. د کوچني شاهزاده په گرزنده ستوري کې ډېر بد او زيان رسوونکي توخمنه شته... دا د «اډانسونيا ډيجيتاټا» توخم دی. د گرزنده ستوري ټوله خاوره له دغه توخمه ډکه ده. که چيري د «اډانسونيا ډيجيتاټا» نيا لگۍ پر خپل مهال ونه پېژندل شي او چاره يې ونه شي، نو وروسته بيا ترې سړی نه شي خلاصېدای. ځکه چې ټول گرزنده ستوري نيسي. دا ونه بيا خپلې ريښې د گرزنده ستوري په ټولو ځايونو کې ځغلوې. که چيري ستوري ډېر کوچنی وي او د «اډانسونيا ډيجيتاټا» ونې ډېرې وي، نو ستوري ټوټې ټوټې کوي.

وروسته کوچني شاهزاده ماته داسې وويل: داسې يوه تلپاتې قاعده شته، کله چې گهيځ سړی له خوبه راويښ شي نو مخ او لاس بايد پرې مينځي، خپل ځان بايد سم او پاک کړي، سملاسي خپل گرزنده ستوري هم منظم جوړ کړي. کله چې د گلابو له بوټي څخه توپير ورکړ شو، نو د «اډانسونيا ډيجيتاټا» نيا لگي بايد سملاسي له گلابو جلا کړای شي، هره ورځ له ستوري څخه

خشاوه شي او لري کړای شي. دوی چې نوی تبغ ووهي نو د گلابو له تبغونو سره نږدې یو شان وي. نو ځکه خو باید سړی ډېر پام ورته ولري. دا ډېر زړه تنگوونکی کار دی، خو ډېر اسان دی.

یوه ورځ هغه ماته داسې سلا راکړه چې زه هڅه وکړم او داسې یو انځور وکارم چې زموږ ماشومان پرې پوه شي. ده وویل:

- که چیرې هغوی کوم مهال پر سفر ولاړ شي، نو دا به د هغوی په کار

شي. نور کار کېدای شي چې سړی یې د یو څه مهال لپاره پرېږدي، کوم زیان نه اړوي. خو که چیرې «ډانسونیا ډیجیتا» ته وخت ورکړ شي چې لوی شي، نو له مصیبتو به یې سړی ځان خلاص نه شي کړای. ما داسې یو گرزند ستوری

پېژاند چې په هغه کې یو لټ ژوند کاوه. هغه پر خپل مهال درې بوتې خواوه
نه کړل او پرې یې ښوول...

کوچني شاهزاده په مفصل ډول ماته بيان وکړ او ما هم دا ستوری رسم کړ.
اوس نه شم کولای چې خلکو ته نصیحت وکړم. خو ډېر لږ خلک پر دې
پوهیږي چې «اډانسونیا ډیجیتاټا» څومره خطر لري او هر هغه څوک چې
گرزنده ستورګي (استیروید) ته ورپېښ شي هغه له دغسې خطر سره
مخامخېږي. دا ځل زه غواړم خپل ارام حالت بدل کړم. زه وایم:

- ماشومانو! له «اډانسونیا ډیجیتاټا» نه ځانونه وساتئ!

زه غواړم خپلو ملگريو ته د هغه خطر په اړه خبر ورکړم چې له پخوا نه دوی ته متوجه دی او هغوی یې لا په اړه هېڅ گومان او اټکل هم نه شي کولای، لکه پخوا چې یې ما اټکل نه شوی کولای او خبر هم ترې نه وم. ځکه خو ما پر دغه انځور باندې دومره زیار وایست. زه په خپل دغه زیار او زحمت باندې پېښمانه نه یم او افسوس یې نه کوم. ښایي تاسې وپوښتئ چې زما په کتابگوټي کې ولې نور داسې اغېزمن او مهم انځورونه نشته، لکه دا د «ډانسونیا ډیجیتاټا» انځور چې دی؟ ځواب یې ډېر اسان دی: ما ډېر کونښن وکړ خو هېڅ هم ترې جوړ نه شول. خو کله چې ما «ډانسونیا ډیجیتاټا» انځورول نو ماته دې شعور الهام راکاوه چې دا کار ډېر ارزښتمن او بهرنی دی.

شپږمه برخه

اوو کوچنی شاهزاده! زه ورو ورو پر دې هم پوه شوم چې ستا ژوند څومره زړه تنگوونکی، یورنگه او یو نواخت دی. ډېر مهال تا یوازې یوه ساتېري او مشغولتیا درلوده: یانې چې په خوښۍ سره دې د لمر لوېدو (غروب) سیل کاوه. زه پر دې د څلورمې ورځې پر سهار پوه شوم او خبر شوم، هغه وخت چې تا وویل:

- زما لمر لوېده ډېر خوښیږي. راځه چې ویي گورو چې لمر څنگه لوېږي.
- خو باید انتظار وباسو.

- د څه شي په خاطر منتظر شو؟
- د دې لپاره چې لمر ښکته شي او لوېدو ته نږدې شي.
- لومړی ته ډېر هېښ شوی او بیا دې په ځان پورې وخنډل او ودې ويل:
- ماته داسې ښکاري چې زه په خپل کور کې يم!

په رښتیا هم همداسې ده. ټول پوهېږي کله چې په امریکا کې ماسپښین وي، په پرانسه کې لمر لوېږي. که چیرې سړي کولای شوی چې په یوه دقیقه کې پرانسه ته ورسېږي، نو له لمرلوېدو څخه به یې خوند اخیستی وای. په خواشینۍ سره چې تر پرانسه لاره ډېره اوږده. خو تا په خپل گرزنده ستوري کې په خوبۍ سره کولای شوی چې څوکی یو څو گامه مخکې کړي. تا بیا بیا کولای شوی چې د لمرلوېدو سیل وکړي...

یوه ورځ ما د یوې ورځې په بهیر کې درې څلوېښت ځلي لمرلوېده ولیدل!

لږ وروسته تا زياته كړه:

- ته پوهېږې... كله چې سپړ زړه تنگی شي نو ډېر ښه وي چې لمر لوېده وگوري...
- پر هغه ورځ چې تا درې څلوېښت ځلي د لمر لوېدل وليدل، ته ډېر زړه

تنگی شوی وي؟

خو کوچني شاهزاده ځواب را نه كړ.

اوومه برخه

پر پېښمخه ورځ زه بيا هم د وري له برکته د کوچني شاهزاده په راز پوه شوم. هغه تر ډېر فکر او چورت وهلو وروسته پرته له کومو لومړنيو خبرو دې پايلې ته راغی او ناڅاپه يې وويل:

- دا چې وری بوټي خوري، نو گلان هم خوري؟
- دی ټول هغه څه خوري چې مخې ته يې ورځي.
- داسې گلونه هم خوري چې اغزي ولري؟
- هو، هغه گلونه چې اغزي ولري هغه هم خوري.
- بيا نو اغزي څه ضرور دي؟

په دې باندې زه نه پوهېدم. زه ډېر بوخت وم. په ماشين کې يو بولټ سست شوی وو او ما هڅه کوله چې هغه سم کړم. زما حالت ښه نه وو. حالت نور هم

پسې جدي کېده، اوبه بېخي لږ پاتې وې، زه وډار شوم چې زما له مجبوریته ناستې پایله به ډېره خرابه او بده وي.

کوچني شاهزاده خپله پوښتنه بیا تکرار کړه:

- اغزي څه ضرور دي؟

ده له خپلې پوښتنې تر هغولاس وانه خيست ترڅو چې يې ځواب وانه ورېده. کلک او سخت بولته زما حوصله ختمه کړه او ما هم بې له کومه سنجشه په ځواب کې ورته وويل:

- اغزي هېڅ ضرور نه دي، هغوی هسې د گلانو له غوسې راشنه

کيږي.

- ښه، په دې خاطر!

چوپه چوپتيا شوه. وروسته هغه په تريو وچولي سره وويل:

- زه ستا په خبرو باور نه لرم! گلان کمزوري او سپېدلي دي. هغوی

هڅه کوي چې ځانونه زړور کړي. هغوی داسې فکر کوي چې که چيري اغزي ولري نو هر څوک به ترې ډاږيږي...

ما ځواب ور نه کړ. په دغه شېبه کې ما له ځان سره داسې وويل: «که چيري دا بولته سم نه شي، نو زه به يې په خټک داسې ووهم چې بېخي ټوټې ټوټې شي.» کوچني شاهزاده بيا زما د خيال لړۍ راپرې کړه:

- ته فکر کوي چې گلان...

- نه، نه زه! زه هېڅ فکر نه کوم! ما تاته په ځواب کې هغه څه وويل

څه چې په فکر کې هوايي راتېر شول. ته خو ما وينې چې زه پر جدي کار بوخت
يم.

هغه په حيرانتيا سره ماته وکتل او ويې ويل:

- پر جدي کار؟!

هغه همداسې ماته کتل: زه ټول په گريسو چټل، خټک په لاس کې او په يو
شي پسې کړو پ شوم چې ما ونه پېژاند او ده ته ډېر بدرنگه ښکارېده.

په دې وخت کې هغه وويل: ته داسې خبرې کوي لکه لويان چې بې کوي!

زه وشرمېدم، خو هغه په بې رحمۍ سره زياته کړه:

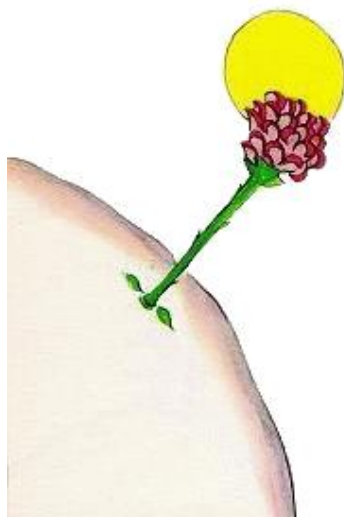
ته هر څه سره غلطوي... په هېڅ شي نه پوهېږي!

هو، زه پوه شوم چې دا ټوکه نه وه، دی خپه شو. سړيې خنډ واهه او طلايي
وينستان يې باد گډوډ کړل.

- ماته يو گرزنده ستوري مالوم دی، هلته يو داسې ښاغلی ژوند کوي

چې سوربخون غوندي مخ لري. هغه په خپل ټول ژوند کې يو ځل هم گل نه دی
بوی کړی. يو ځل يې هم ستوري ته نه دي کتلي. پر هغه باندې هېڅ مهال
هېڅوک او هېڅ شی گران نه وو، او هېڅ وخت يې هېڅ هم نه دي کړي. هغه

یوازې پر یوه شي بوخت دی: ارقام سره یو ځای کوي او جوړوي یې، او له
گهيځه تر ماښامه یوازې پر همدې یوه خبره ټینګار کوي چې: «زه جدي سړی
یم! زه جدي سړی یم!» سم دم لکه ستا په شان. یو ځل له غروره سره وپرسېږي.
خو په اصل کې هغه انسان نه دی، مرخېری دی.

- څه شی؟

- مرخېری!

کوچنی شاهزاده له غوسې نه ان زېږ شو.

میلیونونه کاله کیږي چې گلونه له اغزیو سره شنه کیږي، او میلیونونه کاله
کیږي چې وري بیا هم گلان خوري. نو ایا دا جدي خبره نه ده سړی پرې پوه

شي، دا چې اغزي هېڅ کومه گټه نه لري، بيا نو گلو نه ولې په خپل ټول ځواک سره کوښښ کوي چې اغزي يې راشنه شي؟ ايا دا مهمه نه ده چې وري او اغزي په خپل منځ کې جگړه کوي؟ ايا دا د هغه پنډ ښاغلي، چې سوربخون غوندي مخ لري، د حساب تر پوهنې جدي او مهمه نه ده؟ که چيري په نړۍ کې هغه يوازيني گل ته، چې ماته مالوم دی او يوازې زما په گرزنده ستوري کې شين کيږي، کومه ورځ کوچنۍ وری ورشي او دا گل وځوري، دی به پر دې خبر هم نه وي چې دا بې څه وکړه؟ ته فکر کوي چې دا ټول څه مهم نه دي؟

هغه تک سور شو. وروسته يې بيا پر خبرو پيل وکړ:

- که چيري هغه گل تاته گران وي چې يوازينی دی، او له ميليونونو

ستوريو نه په بل هېڅ يو ستوري کې نشته، همدومره بس ده: هسک ته به گوري، ته به نېکمرغه يې او خپل ځان ته به داسې وايې: «هاغلته په يو ځای کې زما گل اوسېږي...» نو که چيري وری هغه وځوري، دا به داسې وي لکه ټول ستوري چې يو ځل مړه شي او ځلا يې ورکه شي! ستا له لیده دا مهمه نه ده؟

هغه نور نه شو کولای چې خبرې وکړي. ناڅاپه سرت سرت په چيغو په ژړا شو. تياره هم شوه. ما کار ژر پرېښود، زما د بدمرغه بولټ په اړه فکر کول هم له ياده ووتل. تنده او مړينه مې هم له ياده ووتل. په گرزنده ستوري کې، زما په گرزنده ستوري کې چې ځمکه نومېږي، کوچني شاهزاده ژړل او اړينه وه چې هغه کرار کړم. ما هغه په غېږ کې ونيو او لولو لولو کاوه مې. ما ورته وويل:

- هغه گل چې پرتا ډېر گران دی هغه ته هېڅ خطر متوجه نه دی...زه به

ستا وړي ته کټپوز رسم کړم...ستا د گل لپاره به د ساتنې ځای رسم کړم...زه...

زه نه پوهېدم چې هغه ته نور څه ووایم. ما خپل ځان ډېر شرمینده او پر احساساوه. نه پوهېدم چې هغه ته څنگه ورغږ کړم، چې زما غږ واوري، د هغه په اروا او زړه پسې، چې له ما روان وو، څنگه ځان ورسوم...د اوبنکو هېواد څومره مرموز، نالیدلی او نامالوم دی.

اتمه برخه

ما دا گل پر راتلونکي لنډ مهال ډېر ښه وپېژاند. د کوچني شاهزاده په گرزنده ستوري کې تل عادي، ښه او متواضع گلان شنه کېدل، هغوی لږې گلپانې درلودې، ډېر لږ ځای یې نیوه او چاته یې تکلیف نه ورکاوه. هغوی گهیڅ په وانبو کې غوړېدل، خو ماښام مړاوي کېدل. کومه ورځ یوه دانه له کوم نامالوم لوري نه راوړل شوې وه، هغه دانه دلته راشنه شوې او دا کوچنی بوټی له هماغې دانې نه رالوی شوی دی. کوچني شاهزاده دغه کوچني نازک بوټي ته همداسې کتل. دا وېر نازک بوټی نورو وېر نازکو بوټیو ته ورته نه وو. که چیري دا د زیان رسوونکو «ډانسونیا ډیجیتاټا» ونو کوم نوی ډول وي بیا؟ خو کوچنی بوټی نور لوی نه شو او ناڅاپه یې غوټۍ وکړې. کوچني شاهزاده تر دې مهاله بل هېڅ ځای دومره لوبې غوټۍ نه وې لیدلې، او مخکې له مخکې یې دا احساس کړې وه چې داسې معجزه به وويني. خو دا ناڅرگند مېلمه، چې په خپله کوچنۍ زرغونه کوټه کې لا پټه وو، نور هم ښه

کېده او لا ښایسته کېده. هغه په خپل ځان کې ورو ورو نور رنگونه راپیدا کړل. دی بې له بېرې نور هم ښکلی کېده، او یو پر بلې پسې یې گلپانې رابښکاره کېدې. هغه نه غوښتل چې د کوکنارو د گل په څېر خنډل شوی او ښورول شوی دې نړۍ ته راشي. هغه غوښتل چې د خپلې ښکلا په ټوله ځلا کې ځان راڅرگند کړي. هو، دا یو ډېر لوی مکېزگر او کرشمه گروو! د هغه دا پټ چمتووالی له یوې نه بلې ورځې ته تېرېده او دوام یې کاوه. هغه وو چې یوه ورځ گهیځ، چې لمر نوی په راختو وو، د هغه گلپانې وغوړېدې.

دا ډېر ښایسته گل، چې دغې شېبې ته د چمتووالي په خاطر یې ډېر زیار او زحمت ایستلی وو، د اړېمي ایستلو پر مهال وویل:

- اه، زه ډېر په زحمت او سختۍ سره راوینښ شوم... هیله کوم چې ما

وېښئ...زه تراوسه لاسم نه يم...

کوچني شاهزاده نور نه شو کولای چې خپله ډېره خوشالي په خپل ځان کې تم کړي:

- تاسو ډېر ښایسته او په زړه پورې یاست!
- ښه، رښتیا وايي؟ ځواب ارام وو. وگورئ زه له لمر سره یو ځای

وزېږېدم.

کوچنی شاهزاده پوه شو چې دا هېښنده مېلمه متواضع او خاکسار نه دی، خو هغه دومره ډېر ښکلی وو چې د سړي زړه ورته باغ باغ کېده!

خو هغه پر لنډ مهال پوه شو او ویي ويل:

- داسې ښکاري چې د سېاناري وخت دی. خیر یوسئ، زما غم هم

وخورئ...

کوچنی شاهزاده شرمینده او سربداله غوندې شو، اوبه شیندونکې یې راپیدا کړ او گل ته یې د چینې اوبه ورکړې.

پر راتلونکي لنډمهال مالومه شوه چې دا ډېر نښايسته گل ډېر مغرور دی، ډېر
زر خوابدی کيږي، او کوچنی شاهزاده ورسره ډېر ستړی او ستومانه شوی
دی. دې گلاب څلور اغزي لرل او یوه ورځ یې کوچني شاهزاده ته وویل:

- پرېږده چې پړانگان راشي، زه یې له منگولو او نوکانونه ډارېږم!

خو کوچني شاهزاده ورته وویل:

- زما په گرزنده ستوري کې پړانگان نه اوسي. بله خبره دا چې پړانگان
واښه نه خوري.

گل په ټیټ غږ وویل:

- زه واښه نه یم.
- ما وښی...
- نه، زه له پړانگانو څخه نه ډارېږم، زه له باده ډېر ډارېږم. تاسو پرده نه لرئ؟

کوچني شاهزاده له ځان سره فکر وکړ: عجیبه ده، واښه دی خو له باده ډارېږي. دا گل څومره بد خوی لري.

- چې ما ښام شو نو ما په کوم سړپوښ باندې پټ کړئ. دلته ستاسو په ځای کې ډېر ساړه دي. دا ډېر ناخوسا گرزنده ستوری دی. هلته له کومه ځایه چې زه راغلی یم...

ده خپلې خبرې تر پایه ونه کړې. ځکه چې دی دلته هغه مهال راوړل شوی، کله چې لا د توخم دانه وه. ده نه شو کولای چې له نورو نړیو خبر وي. دا چې ستا

درواغ په اسانۍ سره ثابت شي او بيا سړی درواغ ووايي، دا خو بې عقلي ده! ښايسته گل وشرمېد، بيا يې دوه ځلي وټوخل، د دې لپاره چې کوچنی شاهزاده دا احساس کړي چې هغه دده (گل) په وړاندې پر دی:

- پرده چيرته ده؟
- ما غوښتل چې پسې ولاړ شم، خو ما نه شو کولای چې ستا خبرې ټولې وانه ورم!

بيا نو گلاب نور هم سخت وټوخبډ: پرېږده چې هغه د خپل وجدان په وړاندې شرمينده شي!

که څه هم دا ډېر ښايسته گل پر کوچني شاهزاده ډېر گران شو او په دې خوشاله وو چې د هغه خدمت يې کاوه، خو پر راتلونکي لنډ مهال له هغه سره شک راپيدا شو. تشې خبرې يې په جدي ډول په زړه کې منلې او ځان يې ډېر کمبخته احساس کړ.

هغه يوه ورځ ماته په باوري ډول وويل: ما د هغه خبرو ته عبث غوږ نيولی وو او منلې مې. سړی بايد د گلانو خبرو ته هېڅ غوږ ونه نيسي. همدومره بس ده چې سړی هغوی ته گوري او د هغوی خوږبويي تنفس کوي. زما گل خپله خوږبويي زما په ټول گرزنده ستوري کې خپره کړه او زه ورته د خوشالۍ څرگندولو په چل نه پوهېدم دا د منگولو او پرانگانو په اړه خبرې...دې خبرو بايد پر ما اغېز بندلی وای، خو زه په غوسه شوم...

هغه دا اعتراف هم وکړ:

- زه هغه مهال په هېڅ شي نه پوهېدم! اړينه وه چې د خبرو له مخې

نه، بلکې د کار او عمل له مخې قضاوت شوی وای. هغه ماته خپله خوږبويي راکوله، زما پر ژوند يې د خونې رڼا خپروله زه بايد تنبېدلې نه وای. ددغو خوارو، نېشتوکو چالاکیو او چلونو تر شا مې بايد چې نزاکت او نرمي ليدلې وای. گلان څومره بې ثباته دي! خو زه لا ډېر زلمکی وم او مينه مې لا نه شوای کولای.

نهمه برخه

لکه څنگه چې زه پوه شوم، هغه وپتېيله چې له کوچيانو مرغانو سره مسايرت وکړي. پر وروستي گهيځ هغه د نورو وختونو په پرتله خپل گرزنده ستوری ښه پاک او منظم کړ. په غمخوړۍ سره يې اورشيندي غرونه پاک کړل. هغه دوه اورشيندي غرونه درلودل چې د سباناري د تودولو لپاره ترې ډېر ښه کار اخيستل کېږي. سربېره پر دې، ده يو بل اورشيندی غر هم درلود

چې مړی او اور نه غورځوي. خو هغه وویل چې څوک څه پوهیږي چې څه به پېښ شي، ځکه خو یې دغه مړ اور شیندی غر هم پاک کړ. اور شیندي غرونه چې سم په احتیاط سره پاک شي نو بیا په ارامۍ بلېږي. اور شیندی غر داسې دی لکه د تودنۍ په دودکښ کې اور، لکه د تودنۍ په دودکښ کې چې اورغی (مومک) اور اخیستی وي. ښکاره خبره ده چې موږ په ځمکه کې خلک ډېر واره یو او نه شو کولای چې خپل اور شیندي غرونه پاک کړو. ځکه خو هغوی موږ ته دومره بدې پېښې راپېښوي.

وروسته کوچني شاهزاده د بېلېدو په خپګان سره د «اډانسونیا ډیجیتاټا» وروستي تبغونه وشلول. هغه داسې فکر کاوه چې بیا به دې لور ته بېخي راستون نه شي. خو پردغه گهيځ عادي کار ده ته ډېر لذت وربانښه کله چې یې د وروستي ځل لپاره ډېر ښکلي گل ته اوبه ورکړې او غوښتل یې چې په سرپوښ باندې یې پټ کړي، نو نږدې وو چې وژاري.

بیا بی وویل:

- د خدای په امان!
- بنایسته گل ورته ځواب ور نه کړ.
- کوچني شاهزاده په تکرار سره وویل:
- د خدای په امان!

گل وټوځېد ، خو ټوځی یې له والگي څخه نه وو. بیا یې وویل:

- زه کم عقل وم. ته ما وښه، او کوښښ وکړه چې نېکمرغه واوسې.

کوچنی شاهزاده ډېر حیران شو. د هغه ښښه یې سرپوښ په لاسونو کې سوړ او وار خطا غوندي ولاړ وو. دا ارام نزاکت له کومه شو؟

دا یې وویل:

- هو، هو، ته پر ما گران یې. دا خبرې ده واورېدې. دا زما گناه چې ته

په دې خبر نه وې. هو دا مهمه هم نه ده. خو ته هم همدغسې کم عقل وې لکه زه. کوښښ وکړه چې نېکمرغه واوسې... سرپوښ پرېږده، هغه زما نور نه دی په کار.

- خوباد...
- زه دومره ناجوره نه يم او يخ نه يم وهلي... د شپې تازه گي ماته گته
- لري، خكه چې زه خو گل يم.
- خو ژوي، حشرات...
- كه چيري زه غواړم چې له پتنگانو سره وپېژنم نو دوه، درې

پيشوگيو ته هم بايد ځان ټينگ کړم. پتنگان لکه چې ډېر بنکلي دي. کنه نو
څوک به ماته راشي؟ ته به ډېر لري يې. له لويو ډارونکيو ځناورو څخه زه نه
ډارېږم. زه هم منگولې او نوکان لرم.

هغه د زړه په ساده والي سره خپل څلور اغزي راوښوول. بيا يې وويل:

- دا نه شم زغملای! ته چې غواړې ولاړ شې، نور څه ولاړ شه مه

ځنډ پرې، نور ځنډ مه کوه.

هغه نه غوښتل چې کوچنی شاهزاده يې وويني چې دی څنگه ژاړي. دا ډېر
باغوره گل وو....

لسمه برخه

د کوچني شاهزاده گرزنده ستوري ته دا گرزنده ستورگي (اسټيرويوډونه) تر
ټولو ډېر نږدې ول، لکه ۳۲۵، ۳۲۲، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹ او ۳۳۰. کوچني
شاهزاده وپتېيله چې لومړی دغو ستورگيو ته ولاړ شي؛ اړينه وه چې د ځان
لپاره بوختيا پيدا کړي او کوم څه ترې زده کړي.

په لومړي گرزنده ستورگي کې يوه پاچا ژوند کاوه. هغه ارغواني کالي او د
قائم پوستکي اغوستی وو. پر پلاز په ډېر ساده ډول، خو باعظمته ناست وو.

کله چې يې کوچنی شاهزاده ولید ، نو يې په لوړ غږ وويل:

- دادی، تبعه مې هم راپیدا شو!

کوچني شاهزاده داسې فکر وکړ:

- دازه يې څنگه وپېژندلم؟ دا لومړی ځل دی چې دی ما وینی!

هغه پر دې نه پوهېد چې پاچاهان نړۍ ته په ډېر ساده لید گوري: د هغوی
لپاره ټول خلک اتباع دي.

پاچا په ډېر غرور سره، چې دی کولای شي د کوم چا لپاره پاچا واوسي،
کوچني شاهزاده ته وويل:

- رانږدې شه، غواړم چې له نږدې دي وگورم.

کوچني شاهزاده شاوخوا وکتل، چې چيرته کېني، خو د پاچا ډېرې ښکلې د
قائم له پوستکې جوړې شوې قبا ټول گرزنده ستورگې پټ کړې وو. کوچني
شاهزاده دې ته اړوت چې ودرېږي، ځکه د کېناستو ځای نه وو پاتې، خو دی
ډېر ستړی شوی وو... ناڅاپه يې اړېمی وايست. پاچا وويل:

- ادا ب او تشریفات دا اجازه نه ورکوي چې د پاچا په حضور کې

څوک اړېمی وباسي. دلته اړېمی ایستل منع دي.

کوچني شاهزاده په ځواب کې په شرمېنده گۍ سره وويل:

- ما ناڅاپه او بې اختياره اړېمی وايست. ما ډېره اوږده لار وهلې،

خوب مې بېخي نه دی کړی...

پاچا وويل:

- بیا نوزه تاته امر کوم چې اړېمی وباسه. ډېر کلونه کيږي چې ما

داسې څوک نه دی لیدلی چې اړېمی وباسي. زما لپاره دا د پام او لېوالتیا وړ
ده. بس حکم کوم چې اړېمی وباسه! دا زما امر دی.

کوچنی شاهزاده تک سور شو او ویی ویل:

- خوزه ډارېرم...زه نور اړېمی نه شم ایستلای...
- بیانو، بیا نوزه امر کوم چې اړېمی وکاره، یا خو...

له پاچا نه خبرې گډې وډې شوې او لکه چې لږ په غوسه هم شو.

د پاچا لپاره خو تر هر څه دا مهمه ده چې بې سرغړونې د ده اطاعت وشي. دی سرغړونه نه شي زغملای. دا یو مطلق شاه پرست وو. خو هغه ډېر مهربان وو، ځکه یې یوازې معقول امرونه یې ورکول. په دې وخت کې پاچا بیا داسې وویل:

- که چیري زه کوم جنرال ته امر وکړم چې ولاړ شه له سمندرې کب خوړونکي مارغه راوړه او جنرال دا امر اجرا نه کړي، دا به د هغه ملامتیا نه وي، بلکې زما ملامتیا به وي.

کوچنی شاهزاده له ډار سره وویل:

- اجازه ده چې کېنم؟
- پاچا په ډېر عظمت سره د قلم له پوستکي جوړې شوې قبا یو پلو راغونډ کړ او ویی ویل:

- زه امر کوم چې کېنه!

خو کوچنی شاهزاده هک پک حیران وو او له ځان سره یې ویل: ستورگی
دومره کوچنی دی. دی پرڅه شي او پر چا پاچاهي کوي؟

په دې وخت کې هغه داسې وویل:

- اعلیحضرته، اجازه راکړئ چې له تاسو یوه پوښتنه وکړم...

پاچا په بېړه وویل:

- حکم کوم: پوښتنه وکړه!

علیاحضرته... ستاسو پاچاهي چېرته ده؟

پاچا عادي ځواب ورکړ:

- زما پاچاهي په هر ځای کې ده.

- په هر ځای کې؟

پاچا دی له لاسه ونيو او په ساده توب (تواضع) سره یې ورته خپل گرزنده
ستورگی او نور گرزنده ستوري وښوول.

کوچني شاهزاده یو ځل بیا پوښتنه وکړه چې دا ټول ستاسو دي؟

پاچا ځواب ورکړ: هو.

ځکه چې هغه په رښتیا هم د بشپړ واک شاه وو، هېڅ ډول پولې او
محدودیتونه یې په رسمیت نه پېژندل. کوچني شاهزاده وپوښتل:

- ستوري هم ستاسو اطاعت کوي؟

پاچا ځواب ورکړ:

نو خود، ښکاره خبره ده چې ستوري هم زما اطاعت کوي. هغوی په یو رپ کې زما اطاعت کوي. زه سرغړونه نه شم زغملای.

کوچنی شاهزاده ډېر خوښ وو، هغه له ځان سره داسې ویل چې که دی دومره غښتلی او ځواکمن وي! نو ده به په یوه ورځ کې څلور څلوېښت ځلي نه، بلکې دوه اويا ځلي، یا سل او یا هم دوه سوه ځلي له لمرلوېدو څخه خوند اخیست او دې ته به هم اړیزه نه پیدا کېده چې څوکی. له یوه ځایه بل ځای ته یوسي! په دې وخت هغه بیا لږ خپه شو، ځکه چې خپل گرزنده ستوری یې په یاد راغی، ځان یې زړه ورکړ او له پاچا یې پوښتنه وکړه:

- زما ډېر زړه کیږي چې د لمرلوېدو سیل وکړم... مهرباني وکړئ...

دا پېرزوینه خو وکړئ، پر لمر باندې امر وکړئ چې ښکته شي...

- که چیري زه کوم جنرال ته امر وکړم چې د پتنگ په شان له یوه گل

څخه بل گل ته والوزه، او یا تر سمندرې ولاړ شه او بېرته راشه او جنرال زما امر ونه مني، نو څوک به پر وي، هغه او که زه؟

کوچنی شاهزاده بې له ځنډه ځواب ورکړ:

- تاسو اعلیٰ حضرت.

پاچا وويل:

- بېخي سمه خبره دې وکړه. له هر چا نه بايد هغه څه وپوښتل او

وغوښتل شي، څه چې هغه ورکولای شي. واک بايد تر هر څه ډېر مېرمن معقول وي. که چيري ته خپل ولس ته امر وکړي چې ځانونه اوبو ته واچوي، ولس انقلاب کوي. زه دا رښته لرم چې له خلکو اطاعت وغواړم، ځکه چې زما غوښتنې او امرونه معقول دي.

کوچني شاهزاده د لمرلوېدو پوښتنه بيا ورپه ياد کړه. هغه پر دې خبره ټينګ ولاړ وو. تر څو چې ځواب نه وای ورکړ شوی دی له خپلې خبرې نه تېرېده: د لمرلوېده څنگه شو؟

پاچا وويل:

- د لمرلوېدو سيل به هم وکړي. زه غواړم چې لمرولوېږي. خو لومړی بايد ښو او مساعدو شرايطو ته انتظار وباسم، ځکه چې د واکمن حکمت په همدې کې دی.

کوچني شاهزاده وويل:

- شرايط به کله مساعد شي؟

پاچا په خبرو کې بند بند کېده، د يوه پرېر کليز پانې يې اړولې او ويي ويل:

- شرايط به... شرايط به نن ماښام پر اوو بجو او څلوېښت دقيقو

مساعدا شي. ته به يې بيا ووينې چې زما امر څنگه كره اجرا كيږي.

كوچني شاهزاده اړېمې وكيښ. افسوس چې دلته داسې نه ده چې هر مهال
وغواړې د لمر لوېدو سيل و كړې! رښتيا خبره دا چې دلته هغه نور زړه تنگي
غوندي شو. نو پاچا ته يې وويل:

- زه درنه ځم. دلته نور كوم كار نه لرم.

پاچا ورته وويل:

- پاتې شه!

پاچا پر دې ډېر مغرور وو چې ده يو تبعه موندلی او نه يې غوښتل چې له هغه
څخه بېل شي.

- دلته پاتې شه، زه به دي وزير مقرر كړم.

- د څه شي وزير؟

- نو... د نياو وزير.

- نو دلته خو هېڅوك نشته چې محاكمه شي او قضاوت پر وشي!

پاچا يې خبره رد كړه او ويي ويل:

- څنگه نشته. ما لا تر اوسه خپله ټوله پاچاهي نه ده كتلې. زه د

شاهي بگۍ لپاره ډېر زوړ يم او پلې چې گرزم نو ډېر سترې كېږم...

کوشني شاهزاده شاه ټيټه کړه او يو ځل بيا يې د گرزنده ستوري هاغه بل لوری وکوت. بيا يې په لوړ غږ وويل:

- ها خواته هم هېڅوک نشته!

پاچا ورته وويل:

- څوک چې نشته، بيا نو پخپله پر خپل ځان قضاوت وکړه. دا تر ټولو

ستونزمن کار دی. پر خپل ځان قضاوت کول ډېر ستونزمن کار دی، د دې په پرتله چې پر نورو قضاوت وشي. که چيري ته وکړای شې چې پر خپل ځان سم قضاوت وکړې، دا به په دې مانا وي چې ته رښتيا هم يو حکيم يې.

کوچني شاهزاده ورته وويل:

زه هر چيري کولای شم چې پر خپل ځان قضاوت وکړم. د دې لپاره اړينه نه ده چې زه دي حتمي دلته له تاسو سره پاتې شم.

د پاچا خوله بنده بنده کېده او ويي ويل:

- زما په گومان دلته زما د گرزنده ستوري په کوم ځای کې يوه زړه مېږه

ژوند کوي. د شپې له خوا يې زه کړپ کړوپ اورم چې مزاحمت کوي. ته کولای شې چې هغه محاکمه کړې او قضاوت پر وکړې. کله ناکله پرې د سولۍ (اعدام) حکم صادروه. د هغې ژوند به په تا پورې اړه ولري. خو هر ځل بايد

بيا وبنبل شي. دا زړه مېرڼه بايد وساتل شي، ځكه چې موږ يوازې همدا يوه مېرڼه لرو.

کوچني شاهزاده وويل:

- د سولۍ د امرونو صادرو ل مې نه خوښيږي. بس زما وخت لږ دی، زه ځمکه.

پاچا وويل:

- مه ځه، وخت لاشته.

کوچني شاهزاده ځان چمتو کړ چې وڅوڅېږي، خو نه يې غوښتل چې دا زوړ پاچا خپه کړي.

- که چيري تاسو اعليحضرت غواړئ چې امرونه او حکمونه مو بې له

کومې سرغړونې ترسره شي، نو تاسو کولای شئ چې ماته يو معقول امر وکړئ. د ساري په توگه ماته امر وکړئ چې زه بې له کومه ځنډه وڅوڅېږم... زه فکر کوم چې د دې لپاره شرايط ډېر ښه مساعد دي...

پاچا ځواب نه ورکاوه، کوشني شاهزاده لنډه شېبه زړه نه کاوه، بيا يې سوړ اسويلی وایست او روان شو.

پر دې مهال پاچا په بېرته له شاه نه غږ ورسې وکړ:

- ته مې د سفير په توگه مقرر کړې!

د هغه له خبرې داسې ښکارېده چې له دې خبرې سره کوم مخالفت نه لري.

کوچنی شاهزاده پر لاره روان وو او له ځان سره یې داسې وویل:

- لویان عجیب خلک دي.

یوولسمه برخه

په دویم گرزنده ستوري کې یو عزت غوښتونکي ژوند کاوه. کله چې یې

کوچنی شاهزاده له لري ولید، نو یې په لوړ غږ وویل:

- اوو، دادی درناوی کوونکی راپیدا شو!

شهرت غوښتونکي خلک داسې فکر کوي چې ټول پر دوی باندې
خوشالېږي. کوچني شاهزاده وويل:

- ورځ مو په خیر. ستاسو د شاپو خولۍ څومره په زړه پورې ده.

عزت غوښتونکي وويل:

- دا په دې خاطر چې د سترې مه شۍ پر مهال يې کاروم. کله چې څوک

زما هرکلی وکړي او د درناوي سر تیت کړي، بیا نوزه د شاپو خولۍ ورته له
سره لرې کوم. خو له بده مرغه دې لورته هېڅوک هم سر نه راښکاره کوي.

کوچني شاهزاده له ځان سره وويل:

- عجیبه؟ دی هېڅ پوه نه شو.

پر دې مهال عزت غوښتونکي ورته وويل:

- لاسونه دي وپړکوه.

کوچني شاهزاده لاسونه وپړکول. عزت غوښتونکي خپله د شاپو خولۍ له
سره لرې کړه، په ساده توب او خاکساري سره يې ورته سر تیت کړ.

کوچني شاهزاده له ځان سره فکر وکړ: د زار په پاچا له گرزنده ستوري نه دلته
خوشالي ډېره ده. نو يې يو ځل بیا لاسونه وپړکول. عزت غوښتونکي يو ځل

بيا د شاپو خولۍ له سره لرې کړه، سړيې ورته ټيټ کړ او په دې ډول يې ستړي مه شي سره وکړه.

پېنځه دقيقې پرله پسې همدا ستړي مه شي تکرارېده، خود کوچني شاهزاده زړه يې ورتور کړ. بيا يې وپوښتل:

- د دې لپاره چې د شاپو خولۍ له سره ولوبړي سړی بايد څه وکړي؟

خو عزت غوښتونکي يې خبرو ته غوږ ونه نيو. شهرت غوښتونکي خلک هېڅ ډول خبرو ته غوږ نه نيسي، هغوی يوازې هغو خبرو ته غوږ نيسي او اوري يې، چې په هغو کې د دوی ستاينه کېږي.

بيا يې له کوچني شاهزاده څخه پوښتنه وکړه:

- ته په رښتيا زما يو ډېر ښه او خوشال درناوی کوونکی يې؟

- درناوی کول - يانې څه؟

- درناوی کول يانې پر دې اعتراف کول چې په دې گرزنده ستوري کې

تر ټولو زه ډېر ښکلی، تر ټولو زما کالي ډېر ښايسته، تر ټولو زه ډېر بډای او تر ټولو زه ډېر هوښيار یم.

- ښه، نو ستا په گرزنده ستوري کې خو نور هېڅوک نشته!

- خير دی، ماته دا خوښي راوښه، بيا هم پر ما باندې خوشالي

څرگنده کړه!

کوچنی شاهزاده اوږې ورو پورته وغورځولې او ویي ویل:

- زه درباندي خوشاله یم، نو دا کار تاته څه خوشالي او څه گټه درکوي؟

کوچنی شاهزاده له عزت غوښتونکي څخه په منډه منډه رهي شو. هغه خپله لارونیوه او له ځان سره یې داسې فکر وکړ:

- په رښتیا چې لویان ډېر عجیب خلک دي.

دولسمه برخه

په بل گرزنده ستوري کې یو نېشه یي ژوند کاوه. کوچنی شاهزاده له هغه سره ډېر لږ وخت وو، خو تر دې وروسته کوچنی شاهزاده ډېر خواشینی شو.

کله چې دی دغه گرزنده ستوري ته راغی، نېشه یې سپری چوپ ناست وو،
ډکو، نیم خنبل شویو او تشو بوتلونو ته یې په ځیر ځیر کتل. کوچني شاهزاده
پوښتنه ترې وکړه:

- دا ته څه کوي؟

نېشه یې په بروس او تريو تندي ورته ځواب ورکړ:

- خنښم یې.

- د څه لپاره؟

- د دې لپاره چې هېر یې کړم.

د کوچني شاهزاده زړه پر هغه ډېر وسو او بیا یې ترېنه وپوښتل:

- څه شی غواړې چې هېر کړې؟

نېشه یې اعتراف وکړ او ویي ويل:

- غواړم دا هېر کړم چې زما لپاره ډېر د شرم او خجالت ځای دی.

نېشه یې ښکته کتل.

کوچني شاهزاده غوښتل چې له مسکین سره مرسته وکړي. نو یې پوښتنه
ترې وکړه:

- د څه شي په خاطر شرمېنده یې؟

- په دې خاطر خجالته یم چې زه مشروب خنښم!

هغه نور نه شو کولای چې یوه خبره هم وکړي.

کوچنی شاهزاده په داسې حال چې هک پک هېښ وو، له دې ځایه هم روان شو. دی پر لاره روان وو او له ځان سره یې داسې فکر کاوه:

- هو، دا خبره حق ده چې لویان ډېر عجیب خلک دي.

دیارلسمه برخه

څلورم گرزنده ستوری د یوه معامله گر او جدي عملي کارکوونکي سړي ستوری وو. هغه داسې بوخت وو چې د کوچني شاهزاده په ورتگ سره یې ان سرهم پورته نه کړ. خو کوچني شاهزاده ورته وویل:

- ورځ مو په خبر. ستاسو سگریټ مړ شوی دی.

- درې او دوه-پېنځه کیږي. پېنځه او اووه-دولس. دولس او درې-

پېنځلس. ورځ دي په خبر. پېنځلس او اووه-دوه ویشته. دوه ویشته او شپږ- اته ویشته. د اورلگیت د خلي لگولو ته هم وخت نشته. شپږ ویشته او پېنځه- یو دېرش. اوف! ټول شوه پېنځه سوه یو میلیون شپږلکه دوه ویشته زره اووه سوه یو دېرش.

- پېنځه سوه میلیون نه څه شی؟

- آ؟ ته لا دلته یې؟ پېنځه سوه میلیون نه... او س نه پوهېږم څه شی...

زه ډېر کار لرم! زه جدي سړی یم، چټیاتو ته وخت نه لرم! دوه او پېنځه-اووه کیږي...

کوچني شاهزاده یو ځل بیا ترې وپوښتل:

- څه شی پېنځه سوه میلیونه شو؟

دی تر هغو پر خپله پوښتنه کلک ولاړ وو ترڅو چې ځواب نه وو ورکې شوی. جدي سړي سر پورته کړ:

- څلورپنځوس کاله کیږي چې زه په دې گرزنده ستوري کې ژوند کوم.

په دې ټول مهال کې ماته یوازې درې ځلي مزاحمت شوی. لومړی ځل دوه ویشت کاله پخوا له کوم ځای نه یوه مرغټانه را الوتې وه او ماته راغله هغې

ډېر شور ماشور جوړ کړ چې له همدې لامله په جمع کې رانه درې تېروتنې وشوې. دويم ځل يوولس کاله دمخه د روماتېزم د درد سخته حمله راباندې راغله، ځکه چې زه تل ناست يم، کارمې د ناستو دى او د گرزېدو لپاره وخت نه لرم. زه جدي سپړيم... درېيم ځل دا دى، دى! ښه، ټول پېنځه سوه ميليونه شو...

- څه شى پېنځه سوه ميليونه شو؟

معامله گر سپړى پوه شو چې بايد ځواب ورکړي، کله نو په ارامه به يې پرې نه ږدي.

- دا کوچني شيان چې کله کله په هوا کې ښکاري، دا پېنځه سوه ميليونه شو.

- کوم کوچني شيان، مچان؟

- نه، نه، داسې واړه واړه دي، ځليږي.

- مچۍ؟

- نه، مچۍ نه دي. داسې کوشني کوشني، طلايي رنگه، هريو لټ چې

کله ورته وگوري، نو بيا په چورت کې ولاړ شي. خو زه جدي سپړى يم. زه د خيال او چورت لپاره وخت نه لرم.

- ستوري؟

- هو هو، ستوري.

- پېنځه سوه ميليونه ستوري؟ ته په هغوى باندې څه کوې؟

- پېنځه سوه يو ميليون، شپږ لکه دوه ويشت زره اووه سوه يودېرش.

زه جدي سپړی یم، زما کره شمېر خوښیږي.

- ښه، نو په دې ټولو ستورو باندې څه کوي؟

- څه پرې کوم؟

- هو.

- زه هېڅ پرې نه کوم، خو هغوی ټول زما ستوري دي.

- ټول ستوري ستا دي؟

- هو.

- نو ما خو يو پاچا وليد چې...

- پاچاهان هېڅ شی هم نه لري. هغوی يوازې پاچاهي کوي. ستوري

لرل او پاچاهي کول دواړه يوه مانا نه لري.

- نو دا دومره ستوري دي د څه لپاره خپل کړي؟

- د دې لپاره چې شتمن او بډای واوسم.

- د څه شي لپاره غواړې چې شتمن واوسې؟

- د دې لپاره چې نور نوي ستوري رانیسم، که چیرې نوي ستوري

کوم څوک کشف کړي.

کوچني شاهزاده فکر وکړ:

- دی داسې قضاوت او خبرې کوي لکه هغه ښه یې چې کولې.

نوی بیا ورڅخه پوښتنې پیل کړې:

- څنگه کېدای شي چې ستوري د یو چا ملکیت او شتمني واوسي؟

معامله گر په ډونګن غږ سره پوښتنه وکړه:

- ستوري د چا دي؟

- نه پوهېږم، د هېچا نه دي.

- یانې چې زما دي، ځکه زه لومړی سړی وم چې هغوی زما فکر ته

راغلل.

- بس همدومره؟

- هو، خود، همدومره. که چیرې ته داسې یو الماس پیدا کړې چې

خاوند ونه لري، مانا دا چې هغه ستا شو. که چیرې ته داسې یو ټاپو پیدا کړې چې خاوند ونه لري، هغه ټاپو ستا دی. که چیرې تر نورو ټولو دمخه ستا په ذهن کې کومه مفکوره راپیدا شي، ته د هغې د اختراع لیک ثبت ځانته اخلي، دا مفکوره ستا شوه. نو ستوري ټول ځکه زما دي چې تر ما مخکې بل هېڅوک دې ته نه وو ځیر شوی چې دا ستوري لاس ته راوړي.

کوچني شاهزاده وویل:

- دا خبره سمه ده. نو ته په هغوی باندې څه کوي؟

معامله گر په ځواب کې ورته وویل:

- هغوی زما په واک کې دي. زه یې اداره کوم. دا ډېر ستونزمن کار

دی، خو زه جدي سړی یم.

د کوچني شاهزاده لپاره دا پوښتنې لږ وې. هغه وویل:

- که چیرې زه کوم ورېښمین دسمال ولرم، زه کولای شم چې تر غاړې

بې تاو کړم او له ځان سره یې یوسم. که چیرې زه کوم گل ولرم، زه کولای شم
چې هغه راوشکوم او له ځان سره یې یوسم. نو ته خو نه شې کولای چې
ستوري له ځان سره یوسې!

- نه، نه یې شم کولای، خو زه کولای شم هغوی په بانک کې کېږدم.

- دا څنگه؟

- دا داسې: په یوه کاغذ کې لیکم چې زه دومره ستوري لرم. تردې

وروسته دا کاغذ په صندوق کې اچوم او په کیلي یې کولپوم.

- بس خلاص؟

- همدومره بس ده نو.

کوچني شاهزاده له ځان سره فکر وکړ:

- په زړه پورې خبره ده. ان شاعرانه ده. خو دومره جدي نه ده.

دا چې کوم شی جدي دی او کوم شی جدي نه دي، په هغه کوچنی شاهزاده داسې پوهېد لکه څنگه چې يې پرې سر خلاصېده، داسې نه لکه لویان. هغه وويل:

- زه يو گل لرم او هر گهيځ ورته اوبه ورکوم. زه درې اورشیندي

غرونه لرم چې هره اوونۍ يې پاکوم. زه هغوی درې واړه پاکوم، هغه اورشیندی غر چې مړ شوی او اور نه غورځوي، هغه هم پاکوم. ځکه کېدای شي کومه پېښه وشي. زما اورشیندو غرونو ته دا گټه لري چې هغوی زما دي او زما په واک کې دي. خو ستورو ته ستا هېڅ کومه گټه نه رسيږي....

د معامله گر سړي خوله خلاصه پاتې وه او هېڅ ځواب يې نه درلود، کوچنی شاهزاده هم ترې روان شو. هغه په سپېدلۍ له ځان سره ويل:

- په رښتیا چې لویان هېښنده خلک دي.

څوارلسمه برخه

پېنځم گرزنده ستوری ډېر په زړه پورې وو. هغه تر ټولو کوچنی وو. په دغه ستوري کې یوازې یو څراغ او څراغ بلوونکی ځاییدل. کوچنی شاهزاده نه پوهېد په دغه کوچني ستوري کې، چې چیرته لري په هسک کې دی، نه پکې کورونه شته، نه پکې څوک ژوند کوي، څراغ او څراغ بلوونکی څه په کار دي. خو هغه داسې فکر وکړ:

- ښايي چې دا سپړنې ناپوه او نامعقول وي. خو دی دومره ناپوه نه

ښکاري لکه پاچا، عزت غوښتونکی، معامله گر او نېشه یي. دده په کار کې بیا هم مانا شته. دی چې کله خپل څراغ بل کړي داسې ښکاري، لکه یو بل ستوری او یا یو گل چې راپیدا شي. خو کله چې څراغ مړ کړي داسې ښکاري لکه ستوری او گل چې ویده شي. ډېره ښه بوختیا ده. دا په رښتیا چې گټور کار دی، ځکه چې ښکلی دی.

کله چې هغه دغه ستوري ته ورنږدې شو، نو یې له درناوي سره خراغ
بلوونکي ته سرټیت کړ. هغه وویل:

- ورځ مو په خبر. تا ولې اوس خراغ مې کړ؟

خراغ بلوونکي په ځواب کې ورته وویل:

- ورځ مو په خبر. خراغ مې ځکه مې کړ چې پرېکړه همدا سې شوې ده.

- دا څه ډول پرېکړه ده؟

- خراغ مې کول. ما بنام مو په خبر.

هغه یو وار بیا خراغ بل کړ.

- ولې دي بیا خراغ بل کړ؟

خراغ بلوونکي په تکرار سره وویل:

- پرېکړه همدا سې ده.

کوچني شاهزاده وویل:

- زه پوه نه شوم.

خراغ بلوونکي وویل:

- دا دومره ستونزمنه خبره نه ده چې سړی پرې پوه نه شي. پرېکړه

پرېکړه ده. ورځ مو په خبر.

خراغ يې مړ کړ.

وروسته يې پر سره د شمال باندې د تندي خوله پاکه کړه او ويي ويل:

زما ورهڼه (کسب) ډېره ستونزمنه ده. يو مهال دې کار مانا درلوده. ما گهيځ
خراغ مړ کاوه او ما بنام مې بلا وه. ما ټوله ورځ په واک کې درلوده چې دمه
وکړم او شپه مې هم په واک کې وه چې خوب پوره کړم...

- وروسته بيا پرېکړه بدله شوه؟

خراغ بلوونکي وويل:

- بدبختي همدا ده چې پرېکړه نه ده بدله شوې! زما گرزنده ستوری

کال تر بله لا گړندی تاوېږي. کوشني شاهزاده ترې وپوښتل:

- نو اوس به څه کوي؟

- هېڅ. گرزنده ستوری په يوه دقيقه کې يو وار خړخي او زه د دمې

کولو لپاره يوه ثانيه وخت هم نه لرم. هره دقيقه خراغ مړ کوم او بېرته يې بلوم.

- عجيبه خندوونکې خبره ده! يانې دا چې ستا ټوله ورځ يوه دقيقه

ده!

خراغ بلوونکي وويل:

- د خدا وړ څه نشته. زه او ته دا دې يوه مياشت وشوه چې سره غږېږو.

- بشپړه مياشت؟!

- هو. دېرش دقيقې. يانې چې دېرش ورځې. ما بنام مو په خبر!

هغه يو وار بيا خراغ بل کړ.

کوچني شاهزاده خراغ بلوونکي ته کتل او ورو ورو يې خوبښېده، ځکه چې هغه پر خپله خبره ولاړ او خپلې خبرې ته ژمن وو. د کوشني شاهزاده هغه مهال په ياد راغی چې ده به خپله څوکۍ له يوه ځايه بل ځای ته مخکې کوله، د دې لپاره چې د لمرلوېدو سيل وکړي. د ده زړه وشو چې له ملگري سره مرسته وکړي. نو يې خراغ بلوونکي ته وويل:

- غوږ ونيسه. زه غواړم تاته داسې يو چل دروښيم چې ته وکولای شې

هر وخت چې وغواړې دمه وکړې...

خراغ بلوونکي وويل:

- زه تل غواړم چې دمه وکړم، تل مې استراحت ته زړه کيږي.

خو کېدای شي چې سپړی خپلې خبرې ته ژمن وي او کېدای شي چې سپړی لت وي.

کوچني شاهزاده خپلو خبرو ته دوام ورکاوه:

- ستا گرزنده ستورگی دومره کوشنی دی چې ته کولای شې په درې

گامه کې د هغه له شاوخوا نه راتاو شې. اړینه ده په داسې ګرندیتوب سره
تګ وکړې چې تل په لمر کې پاتې شې. کله چې وغواړې دمه وکړې، ته
همداسې ځه، ځه او ځه... نو ورځ به دي دومره اوږدېږي، خومره چې ته غواړې.
خراغ بلوونکي وویل:

- نو دا خوماته دومره ګټه نه لري. په نړۍ کې زما تر هر څه خوب ډېر

خوبښېږي.

کوچني شاهزاده ورته خپل افسوس څرګند کړ:

- بیا دي نو کار خراب دی.

خراغ بلوونکي وویل:

- کار مې خراب دی. ورځ دي په خېر.

بیا يې خراغ مړ کړ.

کوچني شاهزاده خپله لار ونيوه او له ځان سره يې وویل:

- دادی انسان، دادی انسان. هر څوک چې يې وويني په سپک ليد به

ورته وگوري، هم پاچا ته، هم عزت غوښتونکي ته، هم نېشه يي ته او هم
معامله گر ته. زه فکر کوم چې تر دوی ټولو همدا يو د خدا وړ نه دی. ښايي په
دې خاطر چې هغه يوازې د خپل ځان په اړه فکر نه کوي.

کوشنی شاهزاده سوړاسویلی وایست. له ځان سره یې فکر کاوه:

- زړه مې غواړي چې له همدې سړي سره دوستي او ملګرتیا وکړم. خو

د ده ستورګی ډېر کوچنی دی او دوه کسه پکې نه ځایېږي...

هغه دا زړه نه کاوه له ځان سره پر دې اعتراف وکړي، چې دغه ډېر ښه ستورګی دیو بل لامل له مخې هم د ده ډېر خوښېږي. هغه دا چې په دغه ګرزنده ستورګي کې په څلرویشو ساعتو کې سړی کولای شي چې یو زر څلور سوه څلوېښت ځلي د لمر لوېدو سیل وکړي او خوند ترې واخلي!

پنځلسمه برخه

شپږم ګرزنده ستوری تر مخکیني ګرزنده ستورګي لس ګرايه لوی وو. په دې ګرزنده ستوري کې یو بوډا ژوند کاوه او پنډه پنډه کتابونه یې لیکل. کله چې یې کوشنی شاهزاده ولید نو یې په لوړ غږ وویل:

- وګورئ! سیلاني مساپر راغی.

کوچنی شاهزاده د دې لپاره چې دمه وکړي نو پر مېز کښېناست، ځکه چې ډېر ګرېږدلی او ډېره مساپري یې کړې وه.

بوډا ترې وپوښتل:

- ته د کوم ځای پې؟

کوچني شاهزاده له بوډا څخه پوښتنه وکړه:

- دا دومره ستر کتاب د څه شي کتاب دی؟ تاسو دلته څه کوئ؟

بوډا ځواب ورکړ:

- زه جغرافیه پوه یم.

- جغرافیه پوه یانې څه شی؟

- جغرافیه پوه هغه پوهاند ته ویل کیږي چې پر دې ټولو پوهېږي،

دريابونه، سمندرگي، سيندونه، ښارونه، غرونه او دښتې چيري پرته دي،
يا په کومو ځايونو کې موقعيت لري.

کوچني شاهزاده وويل:

- څومره په زړه پورې! اصلي کار خو دغه دی!

ده د جغرافيه پوه پر گرزنده ستوري نظر واچاوه. ده تر اوسه دومره لوی
ستوری نه و وليدلی. بيا يې ويل:

- ستاسې گرزنده ستوری ډېر ښايسته دی. تاسې سمندرونه لرئ؟

جغرافيه پوه وويل:

- زه هغوی نه پېژنم.

کوچني شاهزاده په مايوسۍ سره وويل:

- او...غرونه لرئ؟

جغرافيه پوه بيا وويل:

- غرونه نه پېژنم.

- ښارونه، سيندونه، دښتې څنگه، لرئ يې؟

- دا هم نه پېژنم.

نو تاسې خو جغرافيه پوه ياست!

بوډا وويل:

- سمه خبره دې وکړه. زه جغرافيه پوه یم، سيلاني نه یم. زه سيلانيانو ته بېخي ډېره اړتيا لرم. ځکه چې د ښارونو، سيندونو، غرونو، سمندرگيو، سمندرونو او دښتو شمېر جغرافيه پوه نه نيسي. جغرافيه پوه ډېر مهم وگړی دی، دی د گرزېدو لپاره وخت نه لري. دی له خپل دوتره د باندې نه وزي. خو ده ته سيلانيان او گرزندويان راځي او د هغوی کيسې ليکې. که چيري د دوی له شمېر څخه يې کوم څوک کومه په زړه پورې کيسه وکړي، جغرافيه پوه يې سموي او کنترولوي يې چې دا سپړنېتونۍ گرزندوی دی او که نه.

- د څه لپاره؟

- د دې لپاره چې که چيري سيلاني درواغ ووايي، نو د جغرافيې په درسي کتابونو کې هر څه گډوډېږي. که چيري هغه ډېر څښل هم وکړي بيا هم بدبختي ده.

- ولې؟

- ځکه چې نېشه يانو ته يو شی دوه ښکاري. په کوم ځای کې چې يو

غروي، جغرافيه پوه دوه ليکي.

کوچني شاهزاده وويل:

- ما يو سپړنې پېژاند... له هغه نه به يو خراب گرزندوی جوړ شوی وای.

ډېره شونې ده. په دې توگه که چيري مالومه شي چې گرزندوی رښتونی سړی دی، بیا نو د هغه نوې ایستنه (کشف) کنترولوي.

- څنگه یې کنترولوي؟ هماغلته ورځي او گوري یې؟
- نه، دا کار ډېر ستونزمن دی. له گرزندوی نه یې ثبوت غواړي. د ساري په توگه، که چيري هغه لوی غر کشف کړي، نو هغه باید له دغه غره نه لویې ډبرې راوړي.
- جغرافیه پوه نارامه او اندېښمن شو:

- ته خو پخپله گرزندوی یې! ته له لرې ځایه راغلی یې! د خپل ستوري په اړه ماته کیسه وکړه! هغه خپل وچکښ تېره کړ او پنډ کتاب یې پرانیست. د گرزندویانو کیسې خلک لومړی په وچکښ لیکي. کله چې یې گرزندویان ثبوت کړي، تر هغه وروسته یې بیا کیسه په قلم لیکي. جغرافیه پوه وویل:

- ما تاته غوږ نیولی دی، وایه.

کوچني شاهزاده وویل:

زه هلته داسې کوم په زړه پورې شيان نه لرم. زما هر څه ډېر کوچني دي. درې اور شیندي غرونه لرم. دوه یې اور غورځوي او دابل درېم یې ډېر وخت کیږي چې مړ دی، اور نه شیندي. خو بیا هم کېدای شي چې بیا په اور شیندلو پیل وکړي.

جغرافيه پوه د ده خبره تاييد كړه:

- هو، كېدای شي چې دا پېښه بيا وشي.
- نور، يو گل لرم.

جغرافيه پوه وويل:

- موږ گلان نه لیکو او په کتاب کې یې نه ثبتوو.
- ولې؟! گل خو تر هر څه ډېر ښکلی دی!
- ځکه چې گلونه تېرېدونې (فاني) دي.
- څنگه تېرېدونې دي؟

جغرافيه پوه وويل:

- د جغرافيه کتابونه په نړۍ کې تر ټولو ارزښتناک کتابونه دي.
- هغوی هېڅ مهال نه زېږېږي. په دې چې دا ډېره کمپېښه پېښه ده چې غر دي له خپل ځايه وښوري. يا خو دا چې درياب دي وچ شي. موږ د تلپاتې او بدلون نه موندونکو شيانو په اړه ليکنه کوو.

کوچني شاهزاده د ده خبرې غوڅې کړې او ويي ويل:

- نو مړ شوی اور شيندۍ غر کېدای شي چې بيا راژوندي شي او په

اور شيندلو پيل وکړي.

نو دا «تېرېدونۍ» څه شي ته وايي؟

جغرافیه پوه وویل:

- دا چې اورشیندی غر اور غورځوي یا یې نه غورځوي، دا زموږ جغرافیه پوهانو لپاره مهمه نه ده. زموږ لپاره مهم غردی. غر بدلون نه مومي. کوچنی شاهزاده چې هر مهال پوښتنه وکړي او د خپلې پوښتنې ځواب وانه وري، نو په ارامه نه کېږي، ځکه خویې بیا وپوښتل:

- «تېرېدونۍ» یانې څه؟
- دا په دې مانا: هغه شی چې باید پر لنډ مهال له منځه ولاړ شي.
- نو زما گل باید پر راتلونکي لنډ مهال له منځه ولاړ شي؟
- خود.

کوچني شاهزاده له ځان سره وویل:

- زما ښکلی گلاب او زما خوشالي لنډ عمر لري او له نړۍ نه هېڅ دفاع نه لري. هغه یوازې څلور اغزي لري. ما دی خوشي کړی او زما په گرزنده ستوري کې یوازې دی!
ده لومړی ځل د پرې ښودل شوي گل ارمان وکړ. خو هماغه شپبه ورته زړورتوب راستون شو. له جغرافیه پوه څخه یې پوښتنه وکړه:
- تاسو څه سلا راکوئ چې کومې خوا ته ولاړ شم؟

جغرافیه پوه ورته وویل:

- د ځمکې گرزنده ستوري ته ولاړ شه. هغه ډېر بڼه نوم لري....

کوچنی شاهزاده پر خپله لار روان شو، خو د پرې بنودل شوي گل خیال او اندېښنه لا ورسره وه.

شپاړسمه برخه

کله چې کوچنی شاهزاده اووم گرزنده ستوري ته راغی نو دا اووم ستوری ځمکه وه. ځمکه هسې عادي گرزنده ستوری نه دی! په هغې کې یوسلو یوولس پاچاهان (له دې شمېر څخه تورپوستي پاچاهان هم دي)، اووه زره جغرافیه پوهان، نهه لکه معامله گر، اووه نیم میلیونه نېشه یان او درې سوه یوولس میلیونه عزت غوښتونکي ژوند کوي چې ټول نږدې دوه میلیارده لویان کیږي.

د دې لپاره چې تاسو پوه کړم، ځمکه څومره ستره ده، غواړم دومره ووايم، تر هغه مهاله چې برېښنا لا اختراع شوې نه وه، اړینه وه چې په ټولو شپږو لویو وچو کې گڼ شمېر خراغ بلوونکي شتون ولري چې ټول شمېر یې څلور لکه دوه شپېته زره پېنځه سوه یوولس کېده.

که چیري له وړاندې نه ورته وکتل شي، نو دا ډېره ښکلې او په زړه پورې
تماشا وه. د دغه لوی شمېر خراغ بلوونکیو حرکتونه تر یو نازک تول (وزن)
لاندې وو، لکه د بالت په نخا کې. لومړی د نوي زیلاند او استرالیا خراغ
بلوونکي وړاندې تلل. کله چې به یې خراغونه بل کړل، نو ویده به شول. په
دوی پسې به د چین د خراغ بلوونکو نوبت راوړسېد. دوی چې به خپله نخا
ترسره کړه، نو به د پردې شاته ولاړل. تر دوی وروسته به د روسیې او هند د
خراغ بلوونکو نوبت راوړسېد. ورپسې د افریقا او اروپا د خراغ بلوونکو وار
وو. تر دې وروسته به د سویلي امریکا د خراغ بلوونکو نوبت راوړسېد. بیا به
نو د شمالي امریکا د خراغ بلوونکو نوبت شو. دوی هېڅ مهال تېروتنه نه

کوله او نه غلطېدل، ټول پر خپل مهال سټېژ ته ختل. هو، دا ډېره ځلانده او
ښکلي تماشا وه.

یوازې هغه څراغ بلوونکي چې په شمالي قطب کې یې باید یوازینی څراغ
بلولای او د ده په شان په سویلي قطب کې یوه څراغ بلوونکي ارام ژوند
درلود، ځکه چې دوی دواړو په کال کې یوازې دوه ځلي دا کار کاوه.

اوولسمه برخه

کله چې سړی ټوکې کوي، ته به نه غواړې چې درواغ ووايي، خو کله کله پکې
له سړي نه وویل شي. ما د څراغونو په اړه کیسه کې د رښتیا پر وړاندې لږ څه
غلطي وکړه. له دې ډارېږم، هغه څوک چې زموږ گرزنده ستوری نه پېژني، په
اړه یې غلط فکر ونه کړي. خلک پر ځمکه باندې دومره ډېر ځای نه نیسي. که
چیرې د هغې دوه میلیارده اوسېدونکي سره راټول او د گڼې گونې په بڼه سره
یو ځای شي، لکه په میتینګ کې چې سره ولاړ وي، نو بې له کومې ستونزې
به هغوی ټول په داسې یوه سیمه کې ځای شي چې شل میله اوږدوالی ولري
او شل میله سور. ټول بشریت کېدای شي چې د ارام سمندر په تر ټولو کوچني
ټاپو کې سره یو ځای کوټه شي.

ښکاره خبره ده چې لویان به ستاسو پر خبره باور ونه کړي. هغوی پر دې اند
دي چې ډېر ځای نیسي. هغوی د «ډانسونیا ډیجیټالتا» د ونې په شان پخپله
خپل ځان ته ډېر ستر ښکاري. تاسې هغوی ته سلا ورکړئ چې سمه شمېرانه
(محاسبه) وکړي. د هغوی دا ډېر خوښیږي، هغوی ارقام زښت ډېر خوښوي.

تاسې پر دې شمېر خپل وخت له لاسه مه ورکوي. دا یو بې گټې کار دی. تاسې
خو بې له دې هم پر ما باور لرئ.

نو کله چې کوچنی شاهزاده ځمکې ته راپېښ شو، نو یې بېخي یو بشر هم ونه
لید او ډېر هېښ شو. هغه ان داسې فکر وکړ چې دی غلط شوی او کوم بل
گرزنده ستوري ته راغلی دی. خو پر دې مهال ده ته نږدې په شگه کې یوه
کړۍ، چې د سپوږمۍ د وړانګې رنگ یې درلود، ونښورېده.

کوچنی شاهزاده په هر حال بیا هم داسې وویل:

- ماښام مو په خبر.

مار ځواب ورنه کړ.

- ماښام دي په خبر.

- دا زه کوم گرزنده ستوري ته راپېښ شوم؟

مار وویل:

- ځمکې ته راغلی یې، افریقا ته.

- ښه، ښه، نو ایا په ځمکه کې خلک نشته؟

- دا دښته ده. په دښته کې هېڅوک ژوند نه کوي. خو ځمکه لویه ده.

کوچنی شاهزاده پر ډېره کېناست او هسک ته یې وکتل. ده په چورتې حالت

سره وویل:

- غواړم پوه شم چې ستوري د څه په خاطر ځلیږي. ښایي په دې خاطر

چې وړاندې یا وروسته.

هر څوک وکولای شي بیا خپل ستوری ولټوي. وگوره ورته، زما گرزنده

ستوری هاغه دی، سیده زموږ له پاسه... تر هغه پورې واټن ډېر اوږد او لوی

دی!

مار وویل:

- ستا گرزنده ستوری بنکلی دی. ته به دلته پر ځمکه باندې څه کوي؟

کوچني شاهزاده وويل:

- ما له خپل گل سره لانه وکړه.

- بڼه، بڼه...

وروسته دواړه چوپ شول.

کوچني شاهزاده بيا پر خبرو پيل وکړ:

- خلک چيرته دي؟ په دښته کې بيا هم سړی يوازيتوب احساسوي...

مار وويل:

- د خلکو په منځ کې هم يوازيتوب احساسېږي.

کوچني شاهزاده په ځير هغه ته وکتل، بيا يې وويل:

- ته عجيب موجود يې. تر گوتې پرې نه يې...

مار د ده خبره رد کړه او ويي ويل:

- خود پاچا تر گوتې په ما کې غښتلتيا ډېره ده.

کوچنی شاهزاده موسکې شو او ورته ويي ويل:

- نو ايا ته دومره غښتلی يې؟ ته ان پښې او منگولې هم نه لرې. ته

مساږت هم نه شي کولای...

ماروويل:

- زه کولای شم د هرې بېړۍ په پرتله تا تر ډېره لري ځایه یوسم.

مار د کوچنۍ شاهزاده له سپینتې لکه د سرو زرو د وښي په شان تاو راتاو شو او ویی ویل:

- له هر هغه چا سره چې زه په تماس کې کېږم، زه هغه بېرته هغې

ځمکې ته راستنوم چې دی ترې وتلی وي. خو ته پاک یې او له ستوري نه راغلی یې...

کوچني شاهزاده ځواب ورنه کړ. مار خبرو ته دوام ورکړ:

- پر تا مې زړه سوځي. ته په دې د گرانیت ډبرې په شان کلکه ځمکه

کې ډېر کمزوری یې. که چیري ته پر کومه ورځ د خپل پرې ښودل شوي گرزنده ستوري ارمان وکړې، زه کولای شم له تا سره مرسته وکړم، زه کولای شم...

کوچني شاهزاده وويل:

- زه ډېر ښه پوه شوم، خو ته ولې هر مهال په معما (مرموزې) سره خبرې کوې؟

ماروويل:

- زه ټولې معماوې حلوم.

تر دې وروسته دواړه چوپ شول.

اتلسمه برخه

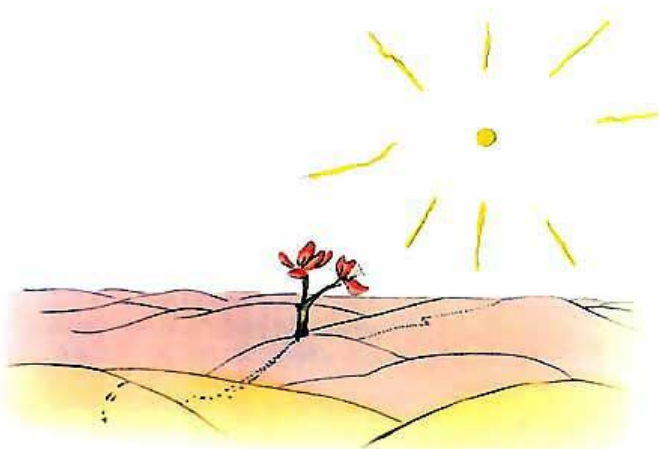
کوچنی شاهزاده تر دښتې تېر شو او هېڅوک یې ونه لیدل. په دې ټول وخت کې هغه یوازې یو کوچنی گل ولید چې ښایسته نه وو او درې گلپانې یې درلودې. کوچنی شاهزاده گل ته وویل:

- ستړی مه شې.

- گل ځواب ورکړ. خبر یو سې، ته هم ستړی مه شې.

کوچنی شاهزاده په ادب پوښتنه ترې وکړه:

- خلک چېرته دي؟

گل یوه ورځ یو کاروان لیدلی وو چې ترڅنګ یې تېر شو.

- خلک؟ ښه، ښه... هغوی لکه چې ټول شپږ یا اووه کسان دي. ما

هغوی ډېر کلونه پخوا لیدلي دي. مالومه نه ده چې اوس یې سړی چیري ولټوي. هغوی رېښې نه لري، ځکه یې باد یوې خوا او بلې خواته وړي. دا یو نارام او ناسوده حالت دی.

کوچني شاهزاده وویل:

- د خدای په امان.

گل ورته وویل:

- په مخه دي ښه.

نولسمه برخه

کوچنی شاهزاده یو لوړ غره ته وخوت. ده پخوا هېڅ مهال غرونه وو لیدلي. پرته دده له هغو دریو اورشیندو غرونو څخه، چې دده ترزنگانه پورې ول. له مې شوي اورشیندي غره څخه ده د څوکی په توګه کار اخیست. ده اوس له ځان سره داسې فکر وکړ:

- له داسې لوړ غره څخه زه سملاسي ټول گرزنده ستوري او ټول خلک

ليدلای شم. خوده يوازې د ستونو په شان نري او تېره لابنونه (کمر ونه) وليدل.
پر دې مهال ده د هر حال لپاره داسې وويل:

- ورځ مو په خبر.

غږ يې انگازه وکړه:

- خبر... خبر... خبر...

کوچني شاهزاده و پوښتل:

- تاسو څوک یاست؟

غږیې داسې انگازه وکړه:

- څوک یاست... څوک یاست... څوک یاست...

کوچني شاهزاده وویل:

- راځه چې سره ملگري شو، زه بېخي یوازې یم.

غږیې بیا انگازه وکړه:

- یوازې یم... یوازې یم... یوازې یم...

کوچني شاهزاده له ځان سره داسې فکر وکړ:

- عجیب گرزنده ستوری دی! بېخي وچ کلک، له اغزیو ډک او

مالگین دی. د خلکو هم فکر کار نه کوي، هغوی یوازې هغه څه تکراروي، څه

چې هغوی ته وویل شي... ما په کور کې ښکلی او گلالي گل درلود چې ماته

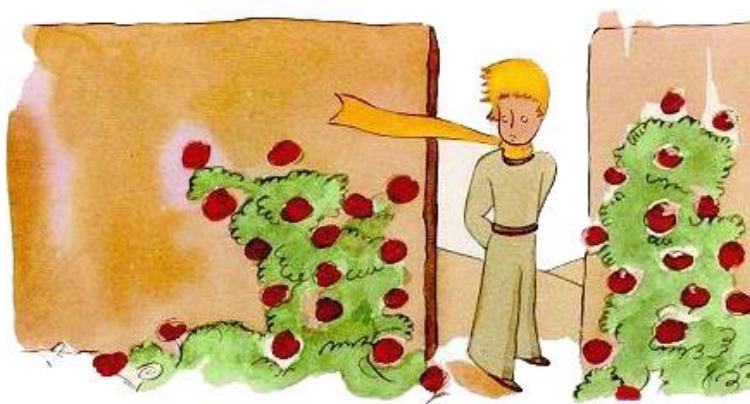
یې خوشالي راکوله، هغه تل لومړی پر خبرو پیل کاوه.

شلمه برخه

کوچنی شاهزاده ډېر وخت د شگو، لاسونو او واورو له لارې روان وو، خو وروسته یې لار پیدا کړه. ټولې لارې خلکو ته ورغلې دي. ده وویل:

- ورځ مو په خبر.

ده په مخ کې یو گلبن وو چې له گلابو ډک وو.

گلابو هم ځواب ورکړ:

- ورځ دي په خبر.

کوچنی شاهزاده ولیدل چې هغوی ټول د ده گل ته ورته دي. ده په ډېرې حیرانتیا سره پوښتنه وکړه:

- تاسې څوک یاست؟

گلابو خواب ورکړ:

- موږ د گلابو گلونه يو.

کوچني شاهزاده په ټيټ غږ وويل:

- بڼه، بڼه.

ده خپل ځان ډېر کمبخته احساس کړ. د ده ښکلي گلاب ده ته ويلي وو چې د هغه په شان گل په ټوله پيښۍ (کایناتو) کې نشته. خو دغه دي، د ده په منځ کې هماغه ډول پېنځه زړه گلان يوازې په يو گلبن کې دي!

کوچني شاهزاده له ځان سره فکر وکړ:

- که چيرې زما گلاب دا گلونه ووينې، نو څومره به خپه شي. هغه به

ډېر سخت ټوځېدلی وای او ځان به يې داسې ښوولی وای چې مړ به شي، خو وبه نه غواړي چې د خدا وږ ښکاره شي. زه به دې ته اړوتی وای چې په ده پسې سم وگرزم، لکه په ناجوړه پسې. کنه نو هغه به په رښتيا هم مړ شوی وای او دا يوازې د دې لپاره چې ما سپک کړي...

وروسته هغه داسې فکر وکړ:

- ما لا داسې فکر کاوه، زه داسې يو گل لرم چې په نړۍ کې يې بل

هېڅوک نه لري، خو هغه يو عادي گلاب وو. ما ټول ټال همدغه يو عادي گلاب او درې اور شيندي غرونه لرل چې لوړوالی يې زما تر زنگانه پورې وو.

له هغوی نه یې یو مړ شوی، اور نه غورځوي، بنایي چې د تل لپاره مړ پاتې شي... دا نوزه څه ډول شاهزاده یم؟..

هغه په وانبو کې ځملاست او په ژړا شو.

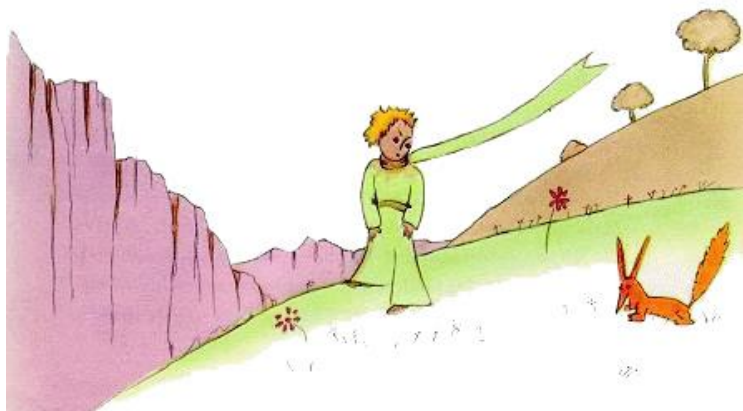
یو ویستمه برخه

پر دې مهال یو گیدړ راپیدا شو. هغه وویل:

- ستړی مه شې.

کوچني شاهزاده په ادب ځواب ورکړ:

- ته هم ستړی مه شې.

خو کله چې یې شاوخوا وکتل، نو هېڅوک یې ونه لید. بیا داسې یو غږ واورېدل شو:

- زه دلته يم، د منې د ونې لاندې يم...

کوچني شاهزاده ترې وپوښتل:

- ته څوک يې؟ ته څومره نښايسته يې!

گيدړ ځواب ورکړ:

- زه گيدړ يم.

کوچني شاهزاده ترې هيله وکړه:

- له ما سره ساتېري وکړه، زه ډېر زړه تنگي شوی يم...

گيدړ وويل:

- زه نه شم کولای چې له تا سره ساتېري وکړم، ځکه چې روږدی شوی

نه يم.

کوچني شاهزاده وويل:

- وی، وښه.

خو بيا يې يو څه فکر وکړ او پوښتنه يې ترې وکړه:

- روږدي کول، يانې څه؟

گيدړ پوښتنه ترې وکړه:

- ته د دې ځای نه یې. ته دلته څه شی لټوي؟

کوچني شاهزاده ورته وويل:

- خلک لټوم. دا روږدي کول يانې څنگه؟

- خلک توپکونه لري، له توپکونو سره ښکار ته ځي. دا ډېر د نا ارامۍ

حالت دی! همدا راز هغوی چرگان روزي او ساتي یې. یوازې په همدې کار باندې هغوی ښه خلک دي. ته چرگان لټوي؟

کوچني شاهزاده وويل:

- نه، زه ملگري لټوم. روږدي کول يانې څنگه؟

- دا ډېره پخوانۍ هېره شوې مانا ده. روږدي کول يانې د دوستۍ د

اړیکو جوړول او ټینګول.

- اړیکي؟

گیدړ وويل:

- هو، ته زما لپاره تراوسه لا یوازې د نورو سلو زرو کوچنیو هلکانو

په څېړیو هلک یې، او ته زما په کار نه یې. زه هم ستا په کار نه یم. زه ستا لپاره کټ مټ هماغسې د نورو سلو زرو گیدړو په څېړیو گیدړه یم. خو که چیري ته ما روږدی کړې، موږ به د یو بل په کار شو. ته به زما لپاره په ټوله

نړۍ کې یوازینی هغه څوک شې، چې زما لپاره اړین دی، او زه به ستا لپاره
په ټوله نړۍ کې همدغسې یو څوک شم...

کوچني شاهزاده وويل:

- اوس پرې پوه شوم. یو گلاب شته... بنایي چې هغه زه روږدی کړی

یم...

گیدر ورسره هوکړه وکړه او وېي ويل:

- بنایي چې همداسې وي. پر ځمکه هر ډول پېښې پېښېدونکې دي.

کوچني شاهزاده وويل:

- دا پېښه په ځمکه کې نه وه.

گیدر ډېر هېښ شو.

- نو په بل گرزنده ستوري کې وه؟

- هو.

- په هغه گرزنده ستوري کې ښکاريان شته؟

- نه، نشته.

- څومره په زړه پورې! چرګان پکې شته؟

- نه.

گیدر سوړ اسویلی وایست او ویي ویل:

- په نړۍ کې بشپړتیا نشته نړۍ نیمګړې ده.

خو وروسته یې بیا پر خبرو پیل وکړ:

- زما ژوند خپه کوونکی دی. زه د چرګانو ښکار کوم، خو خلک زما

ښکار کوي. ټول چرګان یو ډول دي، خلک هم ټول یو ډول دي. زما ژوند
خسته کوونکی دی. که چیرې ته ما روږدی کړې، نو زما ژوند به د لمر په شان
وځلېږي. ستا ګامونه به زه په زرګونو ګامونو کې پېژنم او له نورو څخه به
تو پیر ورکولای شم. کله چې د خلکو د ګامونو غږ واوړم، زه تل تنبستم او
پتېږم. خو ستا تګ به لکه تنګ ټکور ما ځان ته وربولي، او زه به له خپل

پناځای څخه راوړم. وگوره! وينې يې، هاغلته په پتيو کې غنم پخېږي؟ زه غنم نه خورم. د غنمو وړې زمانه دي په کار. د غنمو پتېي زما لپاره کومه مانا نه لري. دا خپه کوونکی حالت دی! خو ته طلايي وېښتان لرې. څومره به ښه وي چې ته ما روږدی کړې! طلايي غنم به ماته تا رايادوي، او د باد د لگېدو پر مهال به د غنمو د وړيو پر غږ مين شم...

گيدړ چوپ شو او په ځنډ سره يې کوچني شاهزاده ته کتل. وروسته يې وويل:

- هيله کوم... ما روږدی کړه!

کوچني شاهزاده په ځواب کې وويل:

- زه به ډېر خوښ وای، خو خبره دا ده چې زه ډېر لږ وخت لرم. زه بايد

ملگري پيدا کړم او په بېلابېلو شيانو ځان پوه کړم.

گيدړ وويل:

- يوازې په هغو شيانو کېدای شي سړی ځان پوه کړي چې روږدي يې

کړې. خلک اوس د دې لپاره هم وخت نه لري چې پر کومو شيانو ځان پوه کړي او ويې پېژني. هغوی په هټيو کې ټول شيان چمتو شوي رانيسي. خو داسې هټۍ نشته چې په هغوی کې دي ملگري وپلورل شي، ځکه خو خلک ملگري نه لري. که چيري غواړې چې ملگري ولرې، نو ما روږدی کړه!

کوچني شاهزاده ورته وويل:

- د دې لپاره څه کول په کار دي؟

گیدر وویل:

- باید چې حوصله دي لویه او پرځه کړې. لومړی هلته وړاندې په

واښو کې کېنه، دغسې. زه به تاته د سترگو په کونجو گورم، خو ته چوپ کېنه
او څه مه وایه. خبرې د یو بل په پېژندلو کې سړي ته مزاحمت کوي. خو هره
ورځ لږ لږ رانږدې کېږه او نږدې راته کېنه..

سبا کوچنی شاهزاده بیا هماغه ځای ته راغی. گیدر له کوچني شاهزاده نه
داسې هیله وکړه:

- ښه به دا وي چې تل پر هماغه یو مهال راشې. د ساري په توگه، که

چیري تل پر څلورو بجو راشې، نو زه به له دریو بجو نه ځان نېکمرغه
احساسوم. څومره چې ساعت ټاکل شوي مهال ته رانږدې کیږي، هماغومره
به زه ډېر نېکمرغه کېږم. پر څلورو بجو به زه اندېښمن کېږم. زه به د نېکمرغۍ
پر ارزښت پوه شم! خو که چیري ته هر ځل بل مهال راشې، زه به پر دې نه

پوهېږم چې کوم ساعت او څو بجو ته خپل زړه چمتو کړم... اړینه ده چې دود او رواج مراعت شي.

کوچني شاهزاده وپوښتل:

- دود او رواج څه شی دی؟

گیدړ داسې ورته تشرېح کړه:

- دا هم له پخوانه داسې پاتې شوي کوم څه ته وايي چې د هغه لامله

یوه ورځ د نورو ټولو ورځو په شان نه وي او نورو ټولو ورځو ته ورته نه وي. یا یو ساعت نورو ټولو ساعتونو ته ورته نه وي. د ساري په توګه، هغه ښکاریان چې زما ښکار کوي، هغوی داسې یو رواج لري چې هره پېښنۍ (پنجشنبه) د کلي له نجونو سره نڅېږي. د پېښنۍ ورځ زما لپاره څومره ښه ورځ ده! پر دغه ورځ زه چکر وهم او د چکر پر مهال د انګورو بڼه ته ځم خو که چیري د ښکاریانو هر وخت چې زړه غوښتلای پر هماغه ورځ یې نڅا کولای او ورځ یې مالومه نه وای، نو ټولې ورځې به یو شان وې، او ما به هېڅ مهال دمه نه شوای کولای.

کوچني شاهزاده په دې ډول گیدړ روږدی کړ. اوس نو د خدای په امانۍ وخت راوړسېد.

گیدړ سوړ اسویلی وایست او ویي ویل:

- زه به په تا پسې وژاړم.

کوچني شاهزاده ورته وویل:

- خو ته پخپله ملامت یې. ما خو نه غوښتل چې ته غمجن او خپه

شې، تا پخپله غوښتل چې زه تا روږدی کړم...

گیدړ وویل:

- هو، دا خبره رښتیا ده.

- خوته به وژاړې!
- هو، خود به وژاړم.
- مانا دا به ستا لپاره خواشینوونکی وي.

گیدړ وویل:

- نه، زما لپاره به ښه وي. هغه خبرې دې په یاد راوړه چې ما تاته د

طلایي وړېو په اړه کړې وې.

هغه چوپ شو. وروسته یې زیاته کړه:

- راشه یو ځل بیا گلابو ته وگوره. ته به پر دې پوه شې چې ستا گلاب

په نړۍ کې یوازینی گلاب دی او بل داسې گلاب نشته. کله چې د خدای په
امانۍ لپاره بېرته راستون شې، زه به تاته یو راز څرگند کړم. دا به ستا لپاره
زما یوه ډالۍ وي.

کوچنی شاهزاده ولاړ چې گلاب وگوري.

کوچني شاهزاده هغوی ته وویل:

- تاسې زما گلاب ته لږ هم ورته نه یاست. تاسې لا تر اوسه هېڅ هم نه

یاست. تاسې هېچا روږدي کړي نه یاست او تاسو هم هېڅوک روږدي کړی نه
دی. زما گیدړ هم پخوا همدغسې وو. هغه له نورو سلگونو زرو گیدړانو څخه

هېڅ توپیر نه درلود. خو ما له هغه سره ملگرتیا او دوستي وکړه او اوس هغه په ټوله نړۍ کې یوازینی دغسې روږدی گیدړ دی.

گلاب وشرمېدل او سرونه یې ښکته واچول. کوچني شاهزاده خبرو ته دوام ورکړ:

- تاسې ښکلي یاست خو تش یاست. د سړي زړه نه غواړي چې ستاسو

په خاطر ځان مړ کړي.

ښکاره خبره ده چې که تصادفي لاروی زما گلاب وويني، نو وبه وايي چې هغه کټ مټ همدا سې دی لکه تاسې چې یاست. خو زما لپاره هغه تر تاسو ټولو ډېر ارزښت لري. ما خو هغه ته هره ورځ اوبه ورکولې، تاسې ته خو مې نه درکولې. ما هغه په ښښه یې پوښ باندې پټاوه، نه تاسې. ما له هغه نه شاوخوا پرده راتاووله چې له باده وساتل شي. ما د هغه لپاره پیشوگۍ (مور) وژلې، یوازې دوه یا درې مې پرې ښووي چې پر پتنگ بدلې شي. ما اورېده چې هغه څنګه شکایت کاوه او ډوسې یې ویشتلې، ما هغه ته ان هغه مهال هم غوږ نیوه چې دی به چوپ وو. هغه زما گلاب دی.

تر دې وروسته کوچنی شاهزاده گیدړ ته راستون شو او ورته ویي ويل:

- د خدای په امان...

گیدړ هم وویل:

- د خدای په امان. زما راز دا دی، هغه ډېر ساده دی: یوازې د زړه

سترگې وینې او تېزې دي. تر ټولو مهم شيان د سر پر سترگو نه لیدل کیږي.

کوچني شاهزاده همدا خبرې تکرار کړې:

- د دې لپاره چې سړی یې ښه په یاد وساتي، تر ټولو مهم شيان د سر

پر سترگو نه لیدل کیږي.

- ستا گلاب تاته ځکه ډېر ارزښت لري چې تا خپل ټول مهال هغه ته

ورکاوه.

کوچني شاهزاده بیا خبرې تکرار کړې:

- د دې لپاره چې ښه یې په یاد کې وساتم، ما خپل ټول مهال هغه ته

ورکاوه...

گیدر وویل:

- خلکو دا رښتیا هېره کړې، خو ته یې مه هېروه. ته د تل لپاره د هغو

ټولو په وړاندې ځواب ویونکی او پازوال یې چې تا روږدي کړي دي. ته د

خپل گلاب په وړاندې پازوال یې.

کوچني شاهزاده دا خبرې تکرار کړې:

- د دې لپاره چې ښه یې په یاد ولرم، زه د خپل گلاب په وړاندې

پازوال یم...

دوویستمه برخه

کوچني شاهزاده وويل:

- ورځ مو په خبر.

د رېلگاډو د پتليو بدلونکي ځواب ورکړ:

- ورځ دي په خبر.

کوچني شاهزاده ترې وپوښتل:

- ته څه کوي؟

د رېلگاډو پتليو بدلونکي په ځواب کې ورته وويل:

- مساپر شمېر بندي کوم. په هر رېلگاډي کې زر زر کسان لېږم، يو

رېلگاډی بنی. خواته او بل کينې خواته لېږم.

پر دې مهال يو گړندی رېلگاډی، چې کړکی يې روښانه وې، په داسې گړ بهار
سره تر څنگ تېر شو چې د پتليو بدلونکي څارخونه يې ټوله سره ولېږوله.

کوچني شاهزاده وويل:

- څومره بېړه لري! هغوی څه شی لټوي؟

د پتلیو بدلونکي وویل:

- پخپله د رېلگاډي چلوونکي هم پر دې نه پوهېږي.

لږه شېبه وروسته بل لور ته هم یو بل گړندی رېلگاډی، چې خراغونه یې روښان ول، له گربهار سره تېر شو. کوچني شاهزاده وپوښتل:

- هغوی اوس راستنېږي؟

د پتلیو بدلونکي ورته وویل:

- نه، دا بل دی. دا له هغې خوا راتلونکي رېلگاډی دی.

- د هغوی لپاره هغه ځای چې دوی پخوا پکې ول، ښه نه دی؟

پتلی بدلونکي وویل:

- چیرته چې موږ نه یو هغه ځای ښه دی.

پر دې مهال درېیم گړندی رېلگاډی، چې رڼا یې کوله په گربهار سره تېر شو. کوچني شاهزاده وویل:

- دوی غواړي چې په هغو لومړنيو رېلگاډو پسې ځانونه ورسوي؟

پتلی بدلونکي وویل:

- هغوی هېڅ شی نه غواړي. هغوی په ډېو کې ویده دي، یا خو

همداسې ناست دي او ارږمي کاري. يوازې ماشومانو خپلې پوزې په کړکيو
پورې ټينگې نيولې دي.

کوچني شاهزاده په ټيټ غږ وويل:

- يوازې ماشومان په دې پوهېږي چې څه شی لټوي. هغوی خپلې

ټولې ورځې او مهال هغې گوډۍ ته ورکوي چې له ټوکره جوړه شوې او هغه د
هغوی لپاره ډېر ارزښت لري، او که چيري څوک ورنه دا گوډۍ واخلي، نو
ماشومان ژاړي...

پټلۍ بدلونکي وويل:

- دا د هغوی نېکمرغي ده.

درويشتمه برخه

کوچني شاهزاده وويل:

- ورځ مو په خبر.

سوداگر ځواب ورکړ:

- ورځ دي په خبر.

هغه داسې نوې گولۍ پلورلې چې تنده ماتوي. که چيري دا ډول يوه گولۍ
وخورې نو بشپړه اوونۍ سړی نه تېږی کيږي.

کوچني شاهزاده له سوداگر نه وپوښتل:

- ته دا د څه لپاره پلورې؟

سوداگر ځواب ورکړ:

- دا گولۍ د سړي وخت د پرنه ضایعه کوي. د خانگپوهانو د شمېر له

مخې، سړی کولای شي چې په اوونۍ کې درې پنځوس دقیقې وخت
وسپموي.

- په دغو درې پنځوس دقیقو کې سړی څه وکړي؟

- څه شی چې غواړي.

کوچني شاهزاده له ځان سره فکر وکړ:

- که چیرې ما درې پنځوس دقیقې وزگار وخت درلودای، زه به چینې
ته تللی وای...

څلېر وېشتمه برخه

له هغه مهاله چې د خرابۍ لامله ما الوتکه پر ځمکه کېږولې یوه اوونۍ تېره
شوه، د گوليو د سوداگر په اړه مې خبرو ته د غوړ نیولو پر مهال د خپلو اوبو
وروستی غړپ وڅښه.

ما کوچني شاهزاده ته وویل:

- هو، د ټول هغه څه په اړه چې ته کیسه کوي، ډېر په زړه پورې دي،

خو ما لا تر اوسه الوتکه نه ده جوړه کړې، اوبه ټولې خلاصې شوې، یو غږپ هم نه دی پاتې، که چیرې مې کولای شواى چې کومې چینې ته ولاړ شم، زه به هم نېکمرغه وای.

- هغه گیدړ چې زه یې ملگری شوی یم...

- زما گرانه، زه اوس ستا د گیدړ لپاره وخت نه لرم!

- ولې؟

- ځکه چې زه له تندې مې کېږم...

هغه پوه نه شو، دا په دې پورې څه اړه لري. ځکه یې خبره رد کړه:

- ښه، که چیرې ته کوم مهال ملگری ولرې، پرېږده چې د هغه په خاطر

مړ شي. زه ډېر خوشاله یم چې له گیدړ سره مې ملگریټیا وشوه...

«هغه پر دې نه پوهېږي چې څومره لوی خطر دی. هغه هېڅ مهال نه تنده لیدلې او نه هم لوږه. د هغه لپاره د لمر وړانگه بس ده...»

ما دا خبرې پر لور غږ ونه کړې، یوازې مې همداسې فکر وکړ. خو کوچني شاهزاده ماته وکتل او ویي ويل:

- زه هم تېرى شوم... راځه چې څاه ولټوو...

ما د ستړيا په حالت کې هغه ته وويل چې په دې بې پايه دښته کې په اټکل سره د څاگانو لټول څه گټه لري؟ خو موږ بيا هم د څا په لټه پسې روان شو.

موږ ډېر مهال چوپه خوله روان وو. بالاخره تياره شوه او په هسک کې ستوري وځلېدل. زه د تندې له لاسه لږ تبجن شوم او ماته داسې ښکارېده، لکه زه چې ستوري په خوب کې وينم. د کوچني شاهزاده خبرې مې پرله پسې په ياد راتلې او ما ترې وپوښتل:

- يانې ته هم پوهېږې چې تنده څه شی ده؟

خو هغه ځواب را نه کړ. يوازې دومره يې وويل:

- د زړه لپاره هم اوبه اړينې وي...

زه پوه نه شوم، خو چوپ شوم. خو دومره پوه شوم چې له هغه نه بايد نورې پوښتنې ونه کړم.

هغه ستړی شو او پر شگه کېناست. زه يې هم تر څنگ کېناستم. موږ چوپ ناست وو، وروسته يې وويل:

- ستوري ډېر ښکلي دي، ځکه چې هلته په کوم ځای کې يو گل دی،

که څه هم ليدل کېږي نه...

ما يوازې دومره وويل:

- هو، ښکاره خبره ده. ما شگې ته کتل چې د سپوږمۍ د رڼا لامله

رونښانه ښکارېده.

کوچني شاهزاده زياته کړه:

- دښته هم ښکلې ده...

دا رښتيا ده. زما تل دښته خوښېده. د شگو پر غونډۍ چې کېږي. هيڅ شی نه لیدل کېږي. هېڅ غږ نه اورېدل کېږي او چوپه چوپتيا وي... هغه وويل:

- ته پوهېږې چې دښته څه ښه والی لري؟ ښه والی يې دا دی چې په

ځينو پټو ځايونو کې چينې لري...

زه ډېر هېښ شوم. ناڅاپه پر دې پوه شوم چې ولې شگه اسرار امېزه ځلا کوي. کله چې زه کوچنی هلک وم، ما په يو ډېر زاړه کور کې ژوند کاوه. داسې ويل کېدل چې په دغه کور کې خزانې پټه ده. خو دغه خزانې هېچا را ونه سپړله، ښايي چې هېچا لټولې نه وي. د دغې خزانې لامله کور داسې وو لکه چا چې پرې کوډې کړې وي. هغه په خپل زړه کې يوازې پټ کړی وو...

ما وويل:

- هو، كه كوردی، كه ستوري دي او كه دنبسته، په هغوی کې تر ټولو

ډېر ښه هغه څه دي چې په سترگو نه ليدل کيږي.

کوچني شاهزاده وويل:

- زه ډېر خوشاله يم چې ته زما له ملگري گيدړ سره هوکړه لرې.

وروسته هغه ویده شو. ما هغه په غېږ کې واخيست او رهي شوم. زه په ولولو او هيجان کې وم. ماته داسې ښکارېده چې زه يوه نازکه او قيمتي خزانه په غېږ کې وړم. ماته ان داسې ښکارېده چې په ځمکه کې تر ده بل نازک موجود نشته. د سپوږمۍ په رڼا کې ما د هغه تندي ته، چې رڼگ يې الوتې او زېږ وو، او د هغه کږو بانوگانو ته مې کتل، د هغه د وېښتانو طلايي کاکول ته مې کتل چې باد يوي او بلې خواته واهه او له ځان سره يې داسې ويل:

- دا ټول يوازې پوښ دی. تر ټولو ارزښتناک هغه څه دي چې په سترگو

يې نه شي ليدلای او نه ليدل کيږي...

د هغه نيمې پرانيستې شونډې په موسکا کې ولږېدې او ما له ځانه سره وويل:

- په دغه ویده کوچني شاهزاده کې تر ټولو ډېر هيجان راپاروونکې

او اغېز بندونکې د ده ژمنتيا (وفاداري) ده چې گل ته يې لري، د هغه گلاب
خېره چې په ده کې د خراغ د لمبې په شان بليږي، ان هغه مهال هم کله چې دی
ويده وي...

زه پر دې پوه شوم، دی لکه خومره چې ښکاري تر هغه هم نازک دی. خراغونه
بايد وساتل شي، ځکه کېدای شي چې د باد په لگېدو سره مړه شي...
زه همدا سې روان وم... او د گهيځ په سپېدو کې تر څه پورې ورسېدم.

پنځويشتمه برخه

کوچني شاهزاده وويل:

- خلک گړنديو رېلگاډو ته خېژي، خو هغوی پخپله هم نه پوهېږي
چې څه شی لتوي، ځکه خو هغوی ارام نه دي، کله یو لور ته ځغلي او کله هم
بل لور ته...

بيا يې زياته کړه:

- هر څه عبث دي...

هغه څاه چې موږ ورته راغلو، د صحرا د لويې دښتې د نورو ټولو ځاگانو په
شان نه وو. مامولن دلته څا په شگه کې هسې يوه کنده وي. خو دا سم اصلي
کليوالي څا وو. دلته هيچيرې کلي نه ول.

ما داسي فکرو کړ چې زه خوب وينم. ما کوچني شاهزاده ته وويل:

- عجيبه کار دی، دلته هر څه چمتو دي: څرخ، سلواغه او پړی ټول

جوړ دي...

هغه په خندا شو. پړی يې کش کړ چې څرخ وگرزي. څرخ داسې وچ غږ وکړ لکه
بادنما چې ډېر مهال د باد د نه لگېدو لامله زنگو وهلې وي.

کوچني شاهزاده وويل:

- اورې يې؟ موږ څه راوينس کړ او هغه په سندرو ويلو پيل وکړ...

زه له دې ډارېدم چې دى ستړى كيږي. ما ورته وويل:

- ماته يې راکړه، اوبه به زه راوباسم، ستا زور پرې نه رسيږي.

له څاه څخه مې ورو ډکه سلواغه راوايسته او د څاه پر څنډه مې داسې کښوده چې چپه نه شي. زما په غوږونو کې د څرخ وچ غږ لا سندرې ويلې، په سلواغه کې اوبه رېږدېدلې او د لمر وړانگو پکې نڅا کوله. کوچني شاهزاده وويل:

- زه غواړم چې دا اوبه وڅښم. اوبه راکړه چې تنده پرې ماته کړم...

زه پوه شوم چې ده څه شى لټول!

ما سلواغه د ده شونډو ته ورنږدې کړه. ده سترگې پټې کړې او د اوبو په څښلو يې پيل وکړ. د اوبو څښل داسې وو لکه يوه ډېره ښه مېله چې وي. دا عادي اوبه نه وې. هغه تر ستوريو لاندې له ډېرې اوږدې لارې نه، د څرخ له وچ غږ نه، او زما د لاسونو له زياره راپيدا شوې. هغوى د زړه لپاره د يوې ډالۍ په شان وې. کله چې زه کوچنى وم، نو د کرېس مېس ډالۍ زما لپاره همدغسې ځلېدلې. د سبر په نيالگي کې د څراغونو ځلا، د نيمې شپې د ارگان موسيقۍ الې غږ، مهربانه موسکاوې همدغسې ماته ځلېدلې.

کوچني شاهزاده وويل:

- ستا په گرزنده ستوري کې خلک په يوه گلبن کې پېنځه زره گلابه

کړي او روزي يې... خو هغه څه نه شي موندلای چې لتوي يې... ما هم له ده سره هوکړه وکړه:

- نه يې شي موندلای، همداسې ده.
- هغه څه چې دوی لتوي کېدای شي چې په يوازيني گلاب، او د اوبو په يوه غړپ کې وموندل شي.
- ما ورسره هوکړه وکړه: هو همداسې ده.

کوچني شاهزاده وويل:

- خو سترگې پندې دي. بايد چې په زړه باندې لتول وشي.
- ما اوبه وڅښلې، سا مې ارامه شوه. د لمرختو پر مهال د شگې رنگ د شاتو په څېر طلايي شي. له دې لامله هم زه نېکمرغه وم. نو ولې سړی زړه تنگی شي؟..
- کوچنی شاهزاده بيا زما ترڅنگ کېناست، په نرم او مهربان غږ سره يې ماته وويل:

- ته بايد پر خپله ژمنه کلک ودرېږې.
- کومه ژمنه؟
- په ياد دي دي... تا ژمنه کړې وه... چې ماته به زما د وري لپاره کټپوز راکوې... زه خود هماغه گل په وړاندې پاژه لرم.

ما له جېبه خپل انځورونه راوايستل. کوچني شاهزاده هغوی ته وکتل او ویي خندل:

- ستا «دانسونیا» یې جیتا «کرم» ته ورته دي...

ما خو پر خپلو «دانسونیا» یې جیتا «باندې» ویاړ کاوه!

د گیدې غوږونه ستا غوږونو ته ورته دي... کټ مټ لکه ښکرونه داسې دي!
خومره اوږده دي!

دی بیا په خدا شو.

- ته په حق نه یې ملگریږه. ما هېڅ مهال رسامي نه شو کولای.

یوازې بوا (لوی ماران) مې دتنه او د باندې خوا ته رسولای شوای. خو هغه زه
ارام کړم او ویي ويل:

- پروا نه کوي، ماشومان یې پېژني او پرې پوهېږي.

ما د وري لپاره کټپوز رسم کړ. رسم مې کوچني شاهزاده ته ورکړ او زړه مې پر
وسو.

- ته د کوم څه په اړه فکر کوې خو ماته یې نه وايې...

خو هغه ځواب را نه کړ. وروسته یې وويل:

- ته پوهېږې... سبا له هغې ورځې نه یو کال تېرېږي چې زه تاسو ته،

حُمکي ته راغلی یم... بیا چوپ شو. لږه شپبه وروسته یې زیاته کړه:

- زه دې ځای ته نږدې راولوېدم...

رنگ یې سور شو.

خدای شته زما زړه یو ځل بیا خپه شو، نه پوهېږم ولې. خو ما بیا هم پوښتنه ترې وکړه:

- یانې یوه اوونۍ دمخه، پر هغه سهار چې ما او تا سره وپېژندل،

ته د خلکو د اوسېدو له سیمې څخه زرمیله لرې تصادفي یوازې نه گرزېدې؟

کوچنی شاهزاده له شرمه نور هم سور شو.

خو ما لږ په بې جرئتۍ سره زیاته کړه:

- دا په دې خاطر چې یو کال پوره کیږي؟..

هغه بیا سور شو او زما یوې پوښتنې ته یې هم ځواب را نه کړ، خو دا چې
سړی سور شي مانا «هو»، همداسې نه ده؟

ما وویل:

- زه نا ارامه یم.

خو هغه وویل:

- استاد کارمہال راورسید۔ خیل ماشین [الوتکی] تہ ورشہ۔ زہ بہ

دلته تاته منتظر او سم. سبا ما بنام ته بيا راشه..

خوزه ارام نه شوم. زما گیدږ په یاد راغی... کله چې سپری له چا سره روږدی شی، نو وروسته داسې هم پېښېږي چې سپری ته ژړا راولی.

شیر و یستمه برخه

ڇا ته نڙدي د لرغوني ډبرين د ٻوال کنډوالي ساتل شوې دي. بله ورځ ماښام، کله چې ما کار پای ته ورساوه، زه راستون شوم او کوچنی شاهزاده مې له لري وليد چې د دېوال پر څنډه ناست او پښې يې ځوړند کړې دي. ما يې غږ واورېد. ده ويل:

- ایا ستایه یاد نه دی؟ هغه خو دلته نه وو.

داسې ښکارېده چې د ده پوښتنو ته کوم چا ځواب وایه:

- ہو، پورہ یو کال دمنخہ وو، خو دلته نہ پہ بل خای کی وو...

ما خپل تگ گړندی کړ. دېوال ته نږدې مې بل څوک ونه لید او د کوم چا غږ مې هم وانه ورنه ورنه. خو پر دې مهال کوچني شاهزاده بیا کوم چاته داسې ځواب ورکړ:

- نوںیکاره خبره ده. ته به په شگه کی زما پلونه پیدا کړي، او هماغلته

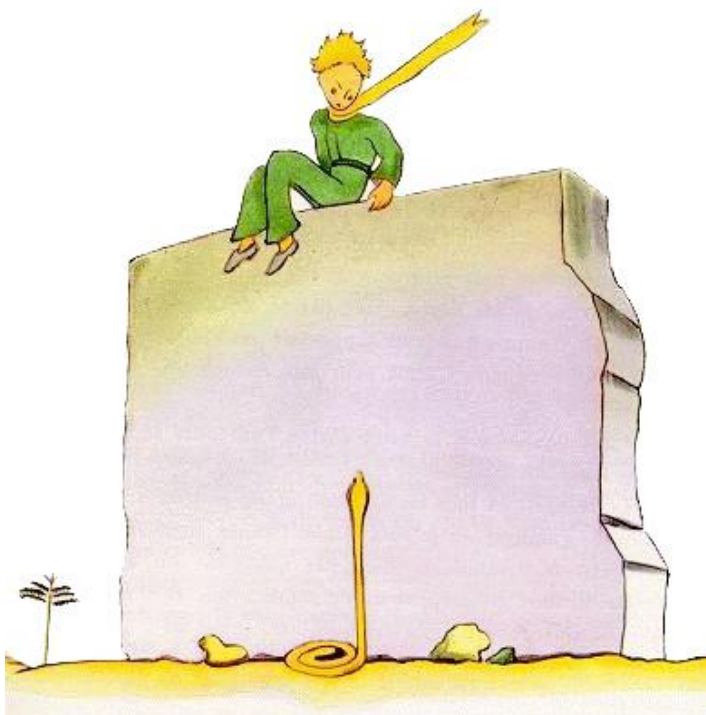
ماته منتظر شه. زه نن شپه هماغلته درځم.

تر دېواله شل متره واټن پاتې وو، خو ما لا هېڅوک ونه لیدل. تر یوې لنډې شېبې چوپتیا وروسته کوچني شاهزاده وپوښتل:

- ستا زهر بڼه دي؟ ډېر خوبه مې نه کړوي؟

زه ودرېدم او زړه مې ډېر پروسو، خو زه لا پوه شوی نه یم. کوچني شاهزاده وویل:

- اوس نو څه ولاړ شه. زه غواړم چې له دېوال نه ښکته توپ کړم.

تر دې وروسته چې کله ما لاندې ځمکې ته وکتل، ناڅاپه مې ټوپ کړل! د دېوال بېخ ته یو کوچنی زېړ مار، چې چیچنه یې په نیمه دقیقه کې سړی وژني، تاو شوی، سړیې کوچني شاهزاده ته ورپورته کړی او پروت وو. ما جېب ته لاس کړ چې توپانچه راوباسم، مار ته مې ورمنډه کړه، زما د گامونو له غږ نه کوچنی مار د وچېدونکي لښتي په شان ورو ورو پر شگه روان شو، د کوچنۍ فلزي زنگولې په شان غږ یې ایله په ایله اورېدل کېده، چې بې له بېرې په ډبرو کې پټ شو.

ما دېوال ته پر ښه مهال ورمنډه کړه او کوچنی شاهزاده مې په غېږ کې ونيو. دی له واورې نه هم سپین او ښتی وو. ما غږ پر وکړ:

- کوچنیه، څه دي په فکر کې دروگر زېږدل! له مارانو سره د څه په

خاطر خبرې پیلوې او خبرې کوې؟

ما د ده د غاړې طلايي دسمال راخلاص کړ، د مخ کین او ښی ماتېي مې ورته پر اوږو لاندې کړل او دې ته مې اړایست چې اوبه وڅښي. نورې پوښتنې مې ترې ونه کړې. هغه ماته جدي وکتل او زما تر غاړې یې لاسونه راتاو کړل. ما د ده د زړه درزا اورېده. د ده زړه داسې ټوپونه وهل لکه د ویشتل شوې مرغۍ زړه. بیا یې وویل:

- زه ډېر خوشاله یم چې تا د خپل ماشین خرابي ومونده. اوس ته

کولای شې چې کور ته ستون شې...

- ته له څه پوه شوې؟!!

ما په همدې شېبه کې غوښتل ده ته ووايم چې له دومره انتظار سره سره مې وکولای شو چې د الوتکې خرابي ترميم کړم!

ده ځواب را نه کړ، خو يوازې دومره يې وويل:

- زه هم نن کور ته ستنېږم.

بيا يې په خواشيني سره ويل:

- دا ډېر لري او ډېر ستونزمن دی...

هر څه يو ډول حيرانوونکي ول. ما هغه لکه د يو ماشوم په څېر په غېږ کې کلک نيولی وو، خو ماته داسې برېښېده چې دی له ما څخه ښويزي، لکه کوم لوی پانې يا ژور گرد او چې يې راڅخه کشوي، او ما دا وس نه درلود چې کلک يې ونيسم... هغه په چورت کې ډوب او کوم لري ځای ته يې کتل.

- له ما سره ستا وری، د وري لپاره صندوق او د هغه کټپوز پاتې

کيږي...

هغه غمجنه موسکا وکړه.

ما ډېر ځنډ انتظار ورته وایست. هغه داسې ښکارېده لکه په سد کيږي چې،
يا لکه پر حال چې راځي.

- کوچنیه، ته وډار شوې...

بنکاره خبره ده چې وډار شو! خو ورو په خدا شو:

- نننی ما بنام به زما لپاره ډېر ډاروونکی وي...

زما زړه ماته د بدبختۍ گواهي راکوله. ایا زه به د ده خدا نوره هېڅ وانه ورم،
ایا زه به یې هېڅ وانه ورم؟ د ده خدا زما لپاره داسې ده لکه په دښته کې
چینه

- کوچنیه، زه غواړم چې ستا خدا نوره هم واورم...

خو هغه وویل:

- نن شپه یو کال پوره کیږي. زما ستوری به د هغه ځای له پاسه راشي

چیرته چې زه ترې رالوېدلې وم...

کوچنیه، غوږ ونیس. دا ټول څه لکه مار، له ستوري سره لیدنه دا هسې
خوشی خوب دی، خو همداسې به وي، رښتیا؟

هغه ځواب را نه کړ. لږه شپه وروسته یې وویل:

- تر ټولو مهم هغه څه دي چې په سترگو نه لیدل کیږي...

- هو، بنکاره خبره ده...

- دا لکه د گل په اړه. که چیرې تاته هغه گل گران وي چې چیرته لري په

کوم ستوری کې دی او لویږي، نو ډېره په زړه پورې ده چې سړی په شپه کې
هسک ته وگوري. د شپې له خوا ټول ستوري غوړېږي.

- هو، خود...

دا لکه د اوبو په اړه. کله چې تا ماته اوبه راکړې او ما تنده پرې ماته کړه، نو
اوبه زما لپاره داسې وې لکه د ټنگ ټکور غږ، دا ځکه چې موږ هغوی د خرڅ
او پرې په مرسته راوايستلي... په یاد دي دي؟ هغه ډېرې ښې اوبه وې.

- هو، خود...

- ته د شپې ستورو ته وگوره. زما ستوری ډېر کوچنی دی، زه یې نه شم

کولای چې تاته یې دروښیم. داسې به ښه وي. هغه به ستا لپاره له ستوریو
څخه یو ستوری وي. ستورو ته کتل به ستا ډېر خوښ شي... هغوی به ټول ستا
ملگري شي... وروسته بیا زه تاته کوم څه د ډالۍ په توگه درکوم...

هغه په خندا شو.

- اخ، کوچنیه، کوچنیه، ستا خندا زما څومره ډېره خوښیږي!

- زما ډالۍ همدا ده... دا به داسې وي لکه د اوبو په اړه کیسه.

- دا څنگه؟

- هر انسان خپل ستوری لري. څوک چې مساپر شي نو هغوی ته لار

ورښيي. د نورو لپاره دا هسې کوچني خراغونه دي. د پوهانو لپاره لکه یوه
قضیه ده چې باید حل یې کړي. زما د معامله گر لپاره هغوی سره زر دي. خود

دې ټولو خلکو لپاره هغوی بې ژبې دي. خو ستا به بېخي ځانگړي ستوري وي...

- دا څنگه؟

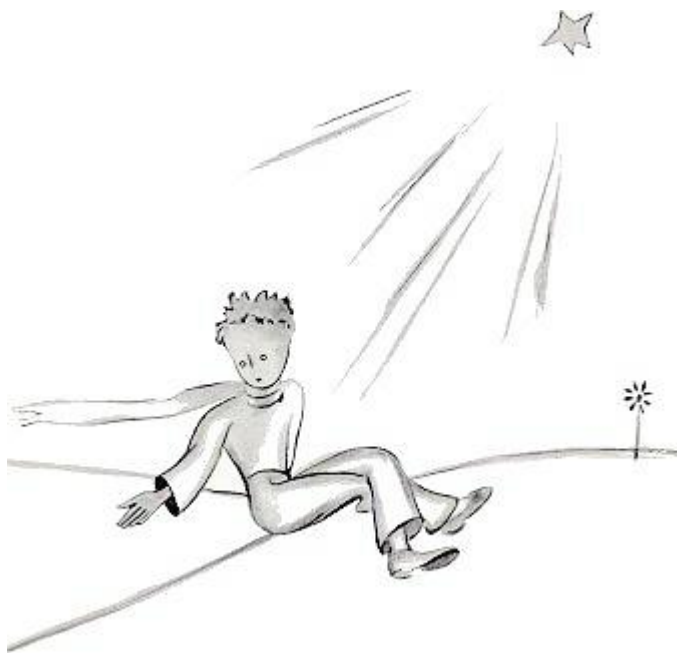
- کله چې ته د شپې له خوا هسک ته وگوري، نو هلته به هغه ستوری

ووينې چې زه ژوند پکې کوم، چې زه پکې خاندم، او ته به دا واورې چې ټول ستوري خاندې. ته به داسې ستوري ولري چې خدا کولای شي!
دی پخپله هم په خدا شو.

- کله چې ته ډاډه شې، ته به پر دې خوښ شې چې تازه يو مهال

پېژندلم. ته به تل زما ملگری يې. ستا زړه به غواړي چې له ما سره يو ځای وځاندي. ته به کله کله په دې ډول کړکۍ پرانيزې او دا به ستا لپاره ډېر د خوښۍ وړ وي... ستا ملگري او دوستان به دې ته هېښ شي چې ته هسک ته گوري او ځاندي. ته به هغوی ته وايي: «هو، هو، کله چې زه ستوريو ته گورم نو تل خاندم!» هغوی به داسې فکر وکړي چې ته لېونی شوی يې. دغسې بده ټوکه به پرتا وکړم...

خو هغه بيا په خدا شو.

- لکه ما چې تاته د ستوريو پر ځای گڼ شمېر خنډېدونکې زنگولې

د ډالۍ په توگه درکړې وي...

هغه بیا په خدا شو. وروسته بیا جدي شو.

- ښه به دا وي... چې ته نن شپه را نه شې.

زه تا نه خوشي کوم. تاته به داسې ښکاره شي چې زما لپاره حالت دردمن دی.
تاته به ان داسې ښکاره شي چې زه مړ کېږم. داسې هم پېښېږي. مه راځه،
ضرور نه ده.

- زه تا يوازې نه پرېږدم.

خو هغه د کوم څه په اړه اندېښمن وو.

- وينې... دا د مار له لاسه بڼايي چې هغه تا ناڅاپه وچيچي... ماران خو

بد وي. هغوی چې هر څوک وچيچي پرې خوشالېږي.

- زه تانه خوشي کوم.

دی ناڅاپه آرام شو:

- رښتیا خبره داده چې د هغه زهر د دوو کسانو لپاره بسنه نه کوي...

پر دغه شپه زه پوه نه شوم چې هغه څنگه رهي شو. دی بې له کومه شوره يا
خوږه ووت. کله چې زه ورپسې ورسېدم، نو دی گړندی روان وو، هغه په
پرېکنده توگه زړور گامونه اخيستل.

هغه يوازې دومره وويل:

- آ، دا ته يې...

زه يې له لاسه ونيولم. خو هغه د کوم شي په اړه اندېښمن وو.

- ته له ما سره هسې عبث روان يې. ما ته به ستا کتل ستا لپاره ډېر

دردمن وي. تاته به داسې ښکاره شي لکه زه چې مړ کېږم، خودا رښتيا نه ده...

زه چوپه خوله وم.

- وينې... لار ډېره اوږده ده. زما بدن ډېر دروند دی. زه ښايي ونه شم

کولای چې ترمنزله يې يوسم.

زه چوپ وم.

- دا داسې مانا لري لکه زوړ پوټکی چې وغورځول شي. په دې کې

کوم غمجن څه نشته...

زه چوپ وم.

هغه لږ څه روحیه له لاسه ورکړه. خو یو ځل بیا یې ځان بیدار کړ:

- ته پوهېږې چې ډېره به ښه وي. زه به هم ستوریو ته گورم. ټول ستوري

به کټ مټ د هغو زړو څاگانو په شان وي چې د وچ غږ لرونکي څرخونه لري. هر ستوری به ماته دا شونتیا راکړي چې تنده ماته کړم...

زه چوپ وم.

- فکر ورته وکړه، څومره د ساتېږۍ وړ ده! ته به پېنځه سوه میلیونه

زنگولي ولري او زه به پېنځه سوه میلیونه چيني...

پر دې مهال یې خبرې بس کړې، ځکه چې په ژړا شو...

- دا دی موږ راوړسېدلو. اجازه راکړه چې زه په یوازې توگه یو بل

گام واخلم.

هغه پر شگه کېناست، ځکه چې دی ډېر وډار شو. وروسته یې وویل:

- ته پوهېږې...زما گلاب...زه د هغه په وړاندې پازه لرم. خو هغه ډېر

کمزوری دی! هغه ډېر سپېدلی دی. هغه یوازې خلور خوار اغزي لري، نور هېڅ داسې څه نه لري چې له نړۍ نه پرې د ځان ساتنه وکړي...

زه کېناستم ځکه چې پښې مې سستې شوې.

هغه وویل:

- بس خلاص...دا پای دی...

یوه دقیقه ځنډ یې نور هم وکړ او پاڅېد. یو گام یې واخیست. ما نه شو کولای چې ځان ونښوروم. داسې ښکارېده لکه د هغه پښو ته نږدې چې زېړه برېښنا وپړکېږي. هغه یوه شېبه یې حرکت نه وکړه. وروسته د ونې په شان ورو ولوېد. دی ورو او بې غږه ولوېد. ځکه چې شگه ټول غږونه کموي او غلي کوي یې.

اوويشتمه برخه

دا دی له هغه مهاله شپږ کاله تېر شول... ما په دې اړه تر اوسه هېچا ته کیسه نه ده کړې. کله چې زه راستون شوم، زما ملگري ډېر خوشاله شول چې زه یې روغ، رمت او ژوندی ولیدم. زه خپه وم، خو ما هغوی ته داسې وویل:

- زه هسې ستړی شوی یم...

زه لږ آرام شوم او تسلي مې خپله کړه. خو په بسپره توګه نه. زه پوهېدم چې هغه [کوچنی شاهزاده] خپل ګرزنده ستوري ته ستون شوی، ځکه کله چې رڼا شوه ما پر شکه دهغه بدن ونه لید. دومره دروند خو هم نه وو. د شپې له خوا

زما ډېر خوښیږي چې ستوریو ته غوږ ونیسم. لکه پېنځو سوو میلیونو
زنگولو ته..

خو هېښنده دا ده، کله چې ما د وري لپاره کټپوز رسماوه، نو پری مې هېر
شو چې رسم کړی مې وای! کوچنی شاهزاده نه شي کولای چې وري ته یې
وروغوندي. زه له خپل ځان نه داسې پوښتم: هلته د ده په گرزنده ستوري کې
به اوس څه پېښیږي؟ که وري ناڅاپه گلاب خوړلی وي؟

خو کله کله ځان ته وایم: «نه، داسې نه ده! کوچنی شاهزاده د شپې له خوا تل
پر گلاب باندې د ښیښې پوښ ږدي او وری ډېر ښه څاري...» په دغسې حالت
کې زه نېکمرغه اوسم او ټول ستوري ورو ورو خاندې.

خو کله کله زه ځان ته داسې وایم: «کله کله سړی یې پامه او هېرجن هم وي... په
دغسې حالت کې کېدای شي هر څه پېښ شي! کېدای شي هغه کومه شپه پر
گلاب باندې د ښیښې پوښ کې نه ږدي او هېر یې شي، یا خود شپې وری له
پرې څخه خلاص شي...» هغه مهال به بیا ټولې زنگولې ژاړي...

دا ټول څه اسرامېزه او له عقله لري خبره ده. پر تاسو هم کوچنی شاهزاده
همدغسې گران شو، لکه پر ما. دا ټول څه باید یې توپیره نه وي: ټوله نړۍ د
سړي لپاره له دې لامله بل ډول کیږي چې د پینۍ (کایناتو) په کوم نامالوم
گوټ کې یو داسې وری شته چې موږ هېڅ مهال نه دی لیدلی، او کېدای شي
هغه گلاب یې خوړلی وي چې موږ ته نااشنا دی.

هسک ته وگورئ او له ځانه پوښتنه وکړئ: «ايا هغه گلاب ژوندی دی او که نه؟ کېدای شي نابېره وري خوړلی وي؟» تاسې به ووينئ چې ټول څه به بل ډول شي...

له لويانو څخه به يو لوی هم هېڅ مهال پر دې پوه نه شي چې دا څومره مهمه ده!

زما په اند دا په نړۍ کې تر ټولو ښکلی او تر ټولو ډېر غمجن ځای دی. دا د دښتې هغه برخه ده چې په مخکیني مخ کې هم انځور شوې، خو ما یو ځل بیا هم انځور کړه، د دې لپاره چې تاسې یې ښه په ځیر سره وگورئ. کوچنی شاهزاده لومړی ځل همدغلته راپیدا او همدغلته له لیده پناه شو. ښه په ځیر

ورته وگورئ، د دې لپاره چې دا حای هرو مرو ښه وپېژنئ، که چیري کوم مهال افريقا او دښتې ته راپېښ شئ، نو به درته مالوم وي. که چیري داسې پېښ شي چې تاسې پر دغه حای تېرېږئ، زه درته زاری کوم چې بېرته مه کوئ. لږ تم شئ، او تر دغه ستوري لاندې لږ ځنډ وکړئ! که چیري تاسې ته داسې کوچنی هلک راشي چې طلايي وېښتان ولري، که چیري هغه پر لوړ غږ وځاندي او ستاسو پوښتنو ته هېڅ ځواب در نه کړي، تاسې به اټکل وکړئ او پر دې به پوه شئ چې هغه څوک دی. بیا نو له تاسې ډېره هیله کوم! هېر مو نه شي، زما غم له ما څخه لري کړئ، ماته تسلي راکړئ. ماته ژر تر ژره په لیک کې ولیکئ چې هغه راستون شو...

د دې نښير ليکوال انتوان دي سينت اپکزو پيري (زوکړه د ۱۹۰۰ ز کال د جون ۲۹، پرانسه، لیون-مړینه د ۱۹۴۴ ز کال د جولای ۳۱).

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library